

အရည်အသွေးပြည့်မီသော စပါးမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဖြန့်ဖြူးမှုစနစ်
ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း

စပါး သီးနှံ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်း လက်စွဲ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	နိဒါန်း	၁
	၁-၁။ မျိုးစေ့ (Seed)	
	၁-၂။ သီးနှံစေ့ (သို့) မျိုးဆံ (Grain)	
	၁-၃။ မျိုးစေ့အဆင့်ဆင့်ပွားများထုတ်လုပ်ပုံ (System of Seed Multiplication)	
၂။	ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်း (Field Inspection)	၂
	၂-၁။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်း၏အဓိပ္ပါယ် (Definition of Field Inspection)	
	၂-၂။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်း၏အရေးပါမှု (Importance of Field Inspection)	
	၂-၃။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက် (Objectives of Field Inspection)	
၃။	ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်း စံချိန်စံညွှန်းများ (Field Inspection Standards)	၃
	၃-၁။ စပါးသီးနှံကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရေးစံချိန်စံညွှန်းများ (Rice Field Inspection Standards)	
	၃-၁-၁။ မျိုးရောမှုကာကွယ်ရေးနယ်နိမိတ်ပေ(အနည်းဆုံး)(Isolation Distance- Minimum)	
	၃-၁-၂။ မျိုးကွဲအပင်များ (Off-types)	
	၃-၁-၃။ ခွဲခြားရန်မလွယ်ကူသောအခြားသီးနှံပင်များ (Inseparable Other Crop Plants)	
	၃-၁-၄။ လက်မခံနိုင်သည့်ပေါင်းပင်များ (Objectionable Weed Plants)	
	၃-၁-၅။ သတ်မှတ်ရောဂါကျရောက်သောအပင်များ (Diseased Plants)	
	၃-၁-၆။ အခြားသောပြဿနာများ (Orther Problems)	
၄။	ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်း (Field Inspection Practice)	၁၃
	၄-၁။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များ (Field Inspection Procedures)	

၄-၁-၁။ ကွင်းဆင်းမစစ်ဆေးမီ ဆောင်ရွက်ရမည့်အချက် (၃) ချက်

(Three Points to be followed before inspection)

၄-၁-၂။ စိုက်ခင်းတစ်ခုလုံးကို ခြုံငုံ၍ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးနည်း၊ (To make overview of the seed field)

၄-၂။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နည်း (Method of Field Inspection)

၄-၃။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရမည့်အချိန်များ (Field Inspection Training)

၄-၃-၁။ ပင်ပွားစုံချိန်ကာလ (သို့) ပန်းမပွင့်မီအချိန်စစ်ဆေးခြင်း (Pre-flowering Stage)

၄-၃-၂။ ပန်းပွင့်ချိန်တွင်စစ်ဆေးခြင်း (Flowering Stage)

၄-၃-၃။ ရင့်မှည့်စဉ်ကာလ(သို့)မရိတ်သိမ်းမီအဆင့်တွင်စစ်ဆေးခြင်း(Pre-harvesting Stage)

၄-၄။ မျိုးစေ့စိုက်ခင်းအဖြစ်မှ ပယ်ဖျက်ခြင်း (Crop Rejection)

၄-၅။ စိုက်ခင်းဧရိယာအလိုက် ကိုယ်စားပြုနေရာကို ရွေးချယ်ခြင်း (Taking Field Count)

၄-၆။ ကွင်းဆင်းရေတွက်ခြင်းနှင့် ပျမ်းမျှရာခိုင်နှုန်းတွက်ချက်ပုံ

(Calculating Average Percentage of Field Count)

၅။ မှတ်တမ်းယူခြင်းနှင့်အစီရင်ခံခြင်း (Recording and Reporting) ၃၆

၆။ မျိုးစေ့နမူနာယူခြင်း (Seed Sampling) ၃၇

၇။ မျိုးစေ့စစ်ဆေးခြင်း (Seed Testing) ၄၀

၈။ မျိုးစေ့ထောက်ခံချက်ပေးခြင်း (Seed Certification) ၄၁

၉။ စပါးမျိုးစေ့အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်း၏ စံချိန်စံညွှန်းများ (Rice Seed Testing Standards) ၄၂

၁၀။ စပါးမျိုးစေ့ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသည့်အစီရင်ခံစာ (Rice Field Inspection Report) ၄၃

၁၁။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသည့်အစီရင်ခံစာပုံစံဖြည့်သွင်းနည်း (How to Fill up Field Inspection Report) ၄၆

၁၂။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသူတွင် ရှိသင့်သည့်အရည်အချင်းများ (Qualitification of the Field Inspector) ၅၁

၁၃။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသူအတွက် လိုအပ်သောပစ္စည်းများ (Equipment for Field Inspector) ၅၃

ခပါးသီးနှံကွင်းဆင်းခမ်ဆေးခြင်း

၁။ နိဒါန်း

၁-၁။ မျိုးစေ့ (Seed)

စိုက်ပျိုးရန်ရည်ရွယ်ထုတ်လုပ်၍ မျိုးစေ့အဆင့်အလိုက် သတ်မှတ်ထားသော အရည်အသွေး စံချိန်စံညွှန်းများနှင့် ကိုက်ညီသည့် သီးနှံ၏ မူလမျိုးရိုးဗီဇနှင့်ရုပ်သွင်များ ထပ်တူထပ်မျှရရှိအောင် စနစ်တကျထိန်းသိမ်း ထုတ်လုပ်ရရှိသော မျိုးစေ့ကို ဆိုလိုပါသည်။

၁-၂။ သီးနှံစေ့ (သို့မဟုတ်) မျိုးဆံ (Grain)

စားသုံးရန်ရည်ရွယ်၍ ထုတ်လုပ်ရရှိသော သီးနှံစေ့ကို ဆိုလိုပါသည်။

၁-၃။ မျိုးစေ့အဆင့်ဆင့်ပွားများထုတ်လုပ်ပုံ (System of Seed Multiplication)

မျိုးစေ့အဆင့်	တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သည့်အဖွဲ့အစည်း
မိဘမျိုးစေ့ (Breeder Seed)	စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန
ဆင့်ပွားမျိုးစေ့ (Foundation Seed)	စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန + စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန (မျိုးစေ့ဌာနခွဲ)
မျိုးသန့်မျိုးပွားမျိုးစေ့ (Registered Seed)	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန (မျိုးစေ့ဌာနခွဲ)
စီးပွားဖြစ်မျိုးသန့်မျိုးစေ့ (Certified Seed)	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန (စိုက်ပညာ) + မျိုးစေ့ထုတ်ကုမ္ပဏီများနှင့် အကျိုးဆောင်တောင်သူများ

၂။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်း (Field Inspection)

၂-၁။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်း၏အဓိပ္ပာယ် (Definition of Field Inspection)

ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်းဆိုသည်မှာ မျိုးစေ့အဆင့်အလိုက် အရည်အသွေး စံချိန်စံညွှန်းများနှင့် ကိုက်ညီစေရန် မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်သောနည်းစနစ်များနှင့်အညီ စိုက်ပျိုးထားခြင်းရှိမရှိကိုစစ်ဆေးသောလုပ်ငန်းတစ်ခုကို ဆိုလိုပါသည်။

၂-၂။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်း၏အရေးပါမှု (Importance of Field Inspection)

ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်းသည် မျိုးစေ့ထောက်ခံချက်ပေးသောစနစ်တွင် အရေးအကြီးဆုံးသော လုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်သည့် အပြင်သီးနှံတို့၏မျိုးပြားစစ်မှန်မှုကိုထိန်းသိမ်းရာတွင်လည်းအထောက်အကူဖြစ်စေသောလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်းသည် မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွင် ပထမဦးစားပေးလုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါသည်။

၂-၃။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက် (Objectives of Field Inspection)

စပါးသီးနှံမျိုးစေ့၏ ဗီဇသန့်စင်မှုနှင့် ပိုးမွှား ရောဂါကင်းစင်မှုကို သိရှိရန်အတွက် အောက်ပါအချက်များကို စစ်ဆေး ရခြင်းဖြစ်သည်။

၁။ သတ်မှတ်ထားသော မျိုးသန့်မျိုးစေ့ကို စိုက်ပျိုးထားခြင်းဟုတ်မဟုတ်သိရန် စစ်ဆေးခြင်း

- ၂။ ယခင်ရာသီတွင် စိုက်ပျိုးခဲ့သော သီးနှံ၏မျိုးပြားနှင့်မျိုးစေ့အဆင့်ကိုသိရန် စစ်ဆေးခြင်း
- ၃။ သီးနှံအလိုက်သတ်မှတ်ထားသော အကွာအဝေးနယ်နိမိတ်အတိုင်း ရှိမရှိ သိရန် စစ်ဆေးခြင်း
- ၄။ သီးနှံစိုက်ပျိုးထားရှိမှု နှင့် ဖြစ်ထွန်းမှုအခြေအနေကို သိရန် စစ်ဆေးခြင်း
- ၅။ အခြားသော သီးနှံမျိုးကွဲ၊ မျိုးပြားများကို စံနစ်တကျ နှုတ်ပယ်ခြင်း ရှိမရှိ သိရန် စစ်ဆေးခြင်း
- ၆။ ပိုးမွှား နှင့် ရောဂါကျရောက်မှုအခြေအနေကို သိရန် စစ်ဆေးခြင်း
- ၇။ စိုက်ပျိုးရန် သတ်မှတ်ထားသော မျိုးပြား၏ အရည်အချင်း လက္ခဏာများအတိုင်း မှန်ကန်ခြင်း ရှိမရှိ သိရန် စစ်ဆေးခြင်း

၃။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်းစံချိန်စံညွှန်းများ (Field Inspection Standards)

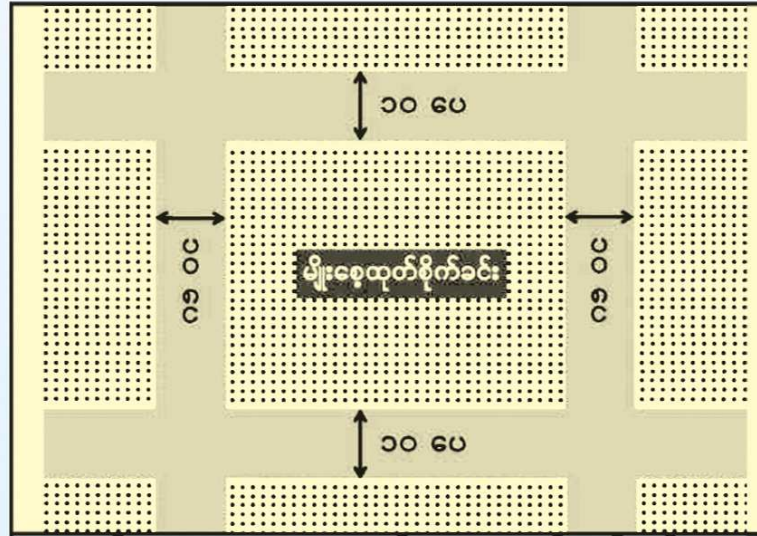
၃-၁။ စပါးသီးနှံကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရေးစံချိန်စံညွှန်းများ (Rice Field Inspection Standards)

စပါးသီးနှံနှင့်ပတ်သက်၍ မျိုးစေ့အဆင့်အလိုက် အောက်ပါကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရေးစံချိန်စံညွှန်းများကို သတ်မှတ်ထားပါသည်။ သတ်မှတ်ထားသော စံချိန်စံညွှန်းများထက်ပိုလျှင် ၎င်းစိုက်ခင်းကို မျိုးစေ့စိုက်ခင်းအဖြစ်မှ ပယ်ဖျက်ရမည်။

မျိုးစေ့အဆင့်	မျိုးရောမှု ကာကွယ်ရေး နယ်နိမိတ်ပေ (အနည်းဆုံး)	မျိုးကွဲပါဝင်မှု % (အများဆုံး)	ခွဲခြားရန် ခက်ခဲသော အခြားသီးနှံပင် ပါဝင်မှု% (အများဆုံး)	လက်မခံနိုင်သည့် ပေါင်းမြက် ပါဝင်မှု (%) (အများဆုံး)	သတ်မှတ်ရောဂါ ကျရောက်သော အပင်အနှံ့ ပါဝင်မှု % (အများဆုံး)
ဆင့်ပွားမျိုးစေ့	၁၀	၀. ၀၅	၀. ၀၁	၀. ၀၁	၀. ၀၁
မျိုးသန့်မျိုးပွားမျိုးစေ့	၁၀	၀. ၃၀	၀. ၀၅	၀. ၀၂	၀. ၅၀
စီးပွားဖြစ်မျိုးသန့်မျိုးစေ့	၁၀	၀. ၃၀	၀. ၀၅	၀. ၀၂	၀. ၅၀

၃-၁-၁။ မျိုးရောမှုကာကွယ်ရေးနယ်နိမိတ်ပေ (အနည်းဆုံး) (Isolation Distance- Minimum)

မျိုးရောမှုကာကွယ်ရေးနယ်နိမိတ်ပေ(အနည်းဆုံး)ဆိုသည်မှာ မျိုးစေ့ထုတ်စိုက်ခင်းတစ်ခုသည် အခြားစိုက်ခင်း တစ်ခုမှ မျိုးတူသည်ဖြစ်စေ၊ မျိုးမတူသည်ဖြစ်စေ အနည်းဆုံးထားရှိရမည့် အကွာအဝေးသတ်မှတ်ချက်ကို ဆိုလိုပါသည်။ စပါးအတွက် မျိုးရောမှုကာကွယ်ရေးနယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ချက်မှာ ၁၀ ပေဖြစ်ပါသည်။ သတ်မှတ်ချက်နှင့် မကိုက်ညီပါက ကန်သင်းပတ်လည် နှင့်ကပ်လျက် ၅တန်း (သို့) ၆ တန်းကို မျိုးစေ့အဖြစ်အသုံးမပြုသင့်ပါ။

မျိုးရော ကာကွယ်ရေးနယ်နိမိတ်

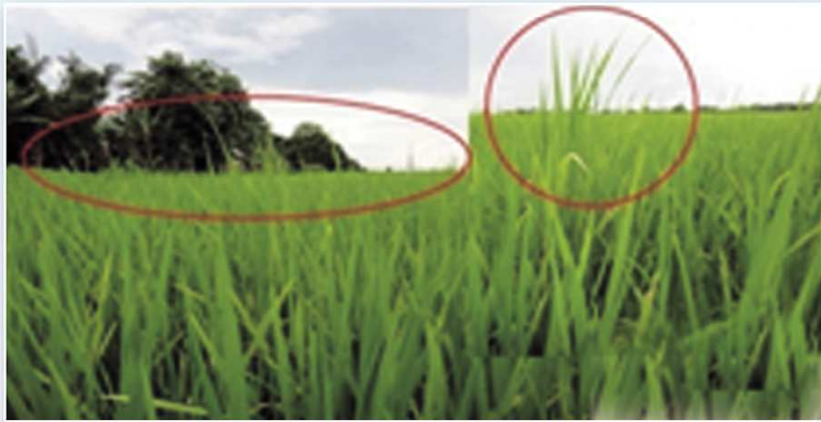
၃-၁-၂။ မျိုးကွဲအပင်များ (Off-types)

မျိုးကွဲအပင်ဆိုသည်မှာ မိမိစိုက်ပျိုးထားသည့်အပင်နှင့် -

- ၁။ မျိုးပြားမတူသော အပင်
- ၂။ မျိုးစိတ်ခြင်းတူသော်လည်း ပြင်ပရုပ်သွင်လက္ခဏာ ကွဲပြားခြားနားသော အပင်
- ၃။ အပင်ပုံသဏ္ဍာန်၊ (အနိမ့်/အမြင့်)
- ၄။ ပင်ပွားထွက်ရှိပုံအနေအထားကွဲပြားခြားနားသောအပင်
- ၅။ အရွက်ပုံသဏ္ဍာန်၊ အရှည်၊ အကျယ် (ဗျက်)၊ အရောင်၊ အမွှေးအထူအပါး၊ အမွှေးပါမပါ
- ၆။ ပင်စည်နှင့်အရွက်ကြား ထောင်မတ်နေပုံအနေအထား
- ၇။ ပန်းပွင့်ချိန်၊ အလံရွက်တည်နေပုံ၊ အနှံပုံသဏ္ဍာန်
- ၈။ စပါးစေ့အရွယ်အစား၊ အရောင်၊ ပုံသဏ္ဍာန်၊ အမြီးပါမပါ စသည်တို့ကိုဆိုလိုသည်။

ကောက်လေ ကောက်လွင့်

အပင်မြင့် မညီညာခြင်း

အရွက်အစင်းပါခြင်း

အလံရွက်ဒေါင့်အနေအထား
နှင့်
ပုံသဏ္ဍာန်

အနံ့စောထွက်ခြင်း

အနံ့နောက်ကျထွက်ခြင်း

အနံ့အရောင်ကွဲပြားခြင်း

စပါးအမြီးပါခြင်း၊ မပါခြင်း

ကွဲပြားသောအပင်များ

ဆန်နီစေ့ပါ စပါးပင်

၃-၁-၃။ ခွဲခြားရန်မလွယ်ကူသော အခြားသီးနှံပင်များ (Inseparable Other Crop Plants)

ခွဲခြားရန်မလွယ်ကူသော အခြားသီးနှံပင်များဆိုသည်မှာ မိမိစိုက်ပျိုးထားသည့်အပင်နှင့် -

(၁) အစေ့အရွယ်အစားနှင့် ပုံသဏ္ဍာန်နီးစပ်စွာ တူညီနေသော အပင်

(၂) ကြီးထွားမှုအဆင့် နီးစပ်စွာ တူညီနေသော အပင်

စပါးရိုင်း

၃-၁-၄။ လက်မခံနိုင်သည့်ပေါင်းပင်များ (Objectionable Weed Plants)

လက်မခံနိုင်သည့်ပေါင်းပင်များဆိုသည်မှာ -

- ၁။ စပါးသီးနှံပင်၏အစေ့နှင့်အရွယ်အစား၊ပုံသဏ္ဍာန်များစွာတူညီနေသော ပေါင်းပင်
- ၂။ စပါးသီးနှံပင်၏ကြီးထွားမှုကိုထိခိုက်စေသော ပေါင်းပင်
- ၃။ တစ်ကြိမ်ပေါက်ရောက်ပြီးပါကဖယ်ရှားပစ်ရန်ခက်ခဲသော ပေါင်းပင်
- ၄။ ပေါင်းပင်၏အစိတ်အပိုင်းများသည် အဆိပ်အတောက်ဖြစ်ခြင်းနှင့် ဘေးဥပါဒ်ဖြစ်စေခြင်း
- ၅။ ပိုးမွှား၊ရောဂါများကိုလက်ခံ၍ ပွားများစေတတ်သည့်ပေါင်းပင်၊ စေးကပ်သော ဆူးများပါသော ပေါင်းပင် စသည်တို့ကိုဆိုလိုသည်။

မြက်သီး မြက်ချို

ကခြေသည်မြက်

ဝမ်းဘဲစာမြက်

၃-၁-၅ ရောဂါကျသောအပင်များ (Diseased Plants)

မို့၊ ဘက်တီးရီးယား၊ ဗိုင်းရပ်(စ) နှင့် နီမတုတ် တို့ကြောင့် ရောဂါကျရောက်သောအပင်များ

စပါးမို့သီးရောဂါကျအပင်

စပါးရွက်ခြောက်ရောဂါကျအပင်

စပါးရွက်ညိုပြောက်ရောဂါကျအပင်

၃-၁-၆ အခြားသောပြဿနာများ (Other Problems)

မျိုးကွဲကိုမခွဲခြားနိုင်ပါက အပင်ခြေမှ ရိတ်ဖြတ်ရန်

စပါးပင်များယိုင်လဲနေခြင်း

၄။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်း (Field Inspection Practice)

ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသူသည် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းများကိုဆောင်ရွက်ရာတွင် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရေး စံချိန်စံညွှန်း (၅)ချက်ဖြင့် တိုက်ဆိုင်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရပါမည်။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရေး စံချိန်စံညွှန်းများနှင့်ကိုက်ညီလျှင် မျိုးစေ့ထုတ်စိုက်ခင်းအဖြစ် ဆက်လက်ထားရှိရန်ခွင့်ပြုနိုင်ပြီး မကိုက်ညီလျှင်မျိုးကွဲနုတ်ပယ်ခြင်းကို မဖြစ်မနေဆောင်ရွက် ရန်ညွှန်ကြားခြင်း (သို့) မျိုးစေ့ထုတ်စိုက်ခင်းအား ပယ်ဖျက်ခြင်းကို ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။

၄-၁။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များ (Field Inspection Procedures)

၄-၁-၁။ ကွင်းဆင်းမစစ်ဆေးမီ ဆောင်ရွက်ရမည့် အချက် (၃) ချက် (Three Points to be followed before inspection)

ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသူသည် အောက်ပါအချက်(၃)ချက်ကို ဆောင်ရွက်ပြီးမှ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ရပါမည်။

- ၁။ ပထမအကြိမ်မျိုးစေ့ထုတ်သူဖြစ်ပါက ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်းဆိုင်ရာစံချိန်စံညွှန်းများကို နားလည်စေရန် ရှင်းပြရမည်။
- ၂။ စိုက်ပျိုးသည့်တောင်သူသည် ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်မှုရှိမရှိ သေချာစွာမေးမြန်းရမည်။
- ၃။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရာတွင် တောင်သူ(သို့)၎င်း၏ကိုယ်စားလှယ်ကို အတူတကွ ခေါ်ဆောင်သွားရမည်။

၄-၁-၂။ စိုက်ခင်းတစ်ခုလုံးကို ခြုံငုံ၍ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း (To make overview of the seed field)

စိုက်ခင်းတစ်ခုလုံးကို ခြုံ၍ကြည့်ရှုမှတ်သားရာတွင် မျိုးကွဲအပင်များကိုခွဲခြား၍ ရနိုင်သမျှအထိစစ်ဆေးရမည်။

အဆင့်(၁)

ကန်သင်းပတ်လည် မှနေ၍ စိုက်ခင်းကိုလှည့်ပတ် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရပါမည်။

စိုက်ခင်းတစ်ခုလုံးကိုခြုံငုံကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီးလျှင် သိသာထင်ရှားသောမျိုးကွဲပင်များ၊ ပေါင်းပင်များ မတွေ့ရသောအခါတွင်

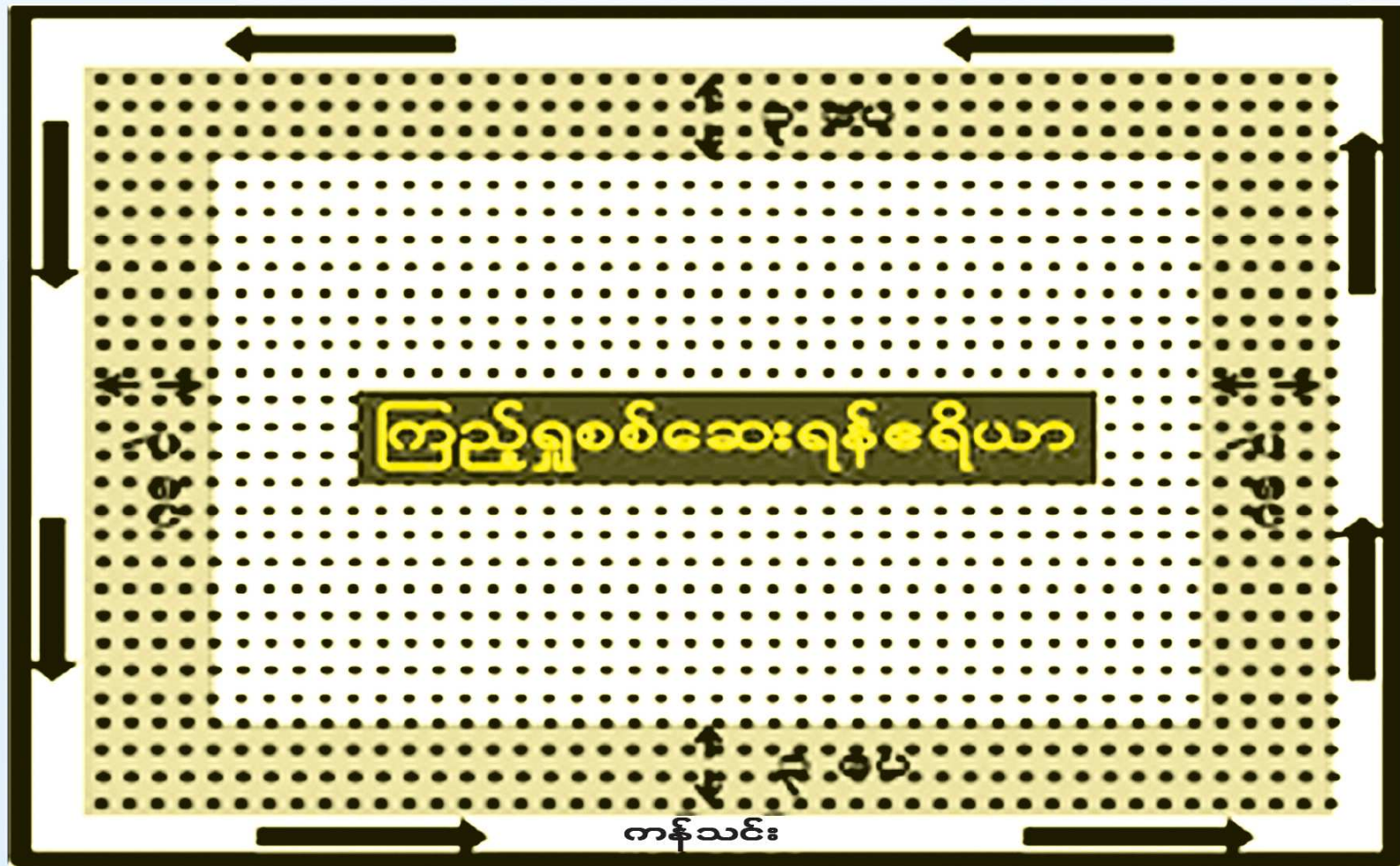
စိုက်ခင်းထဲသို့ထပ်မံဝင်၍ ခြုံငုံကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်းကို ပြုလုပ်ရန်လိုပေမည်။

ထိုသို့စစ်ဆေးရခြင်းမှာ အပင်အရပ်အမြင့်တူညီနေသောမျိုးကွဲအပင်များ ပါဝင်မှုရှိမရှိကို သေချာစွာ သိရှိစေရန် အတွက် ကြည့်ရှုရခြင်းဖြစ်သည်။

အဆင့်(၂)

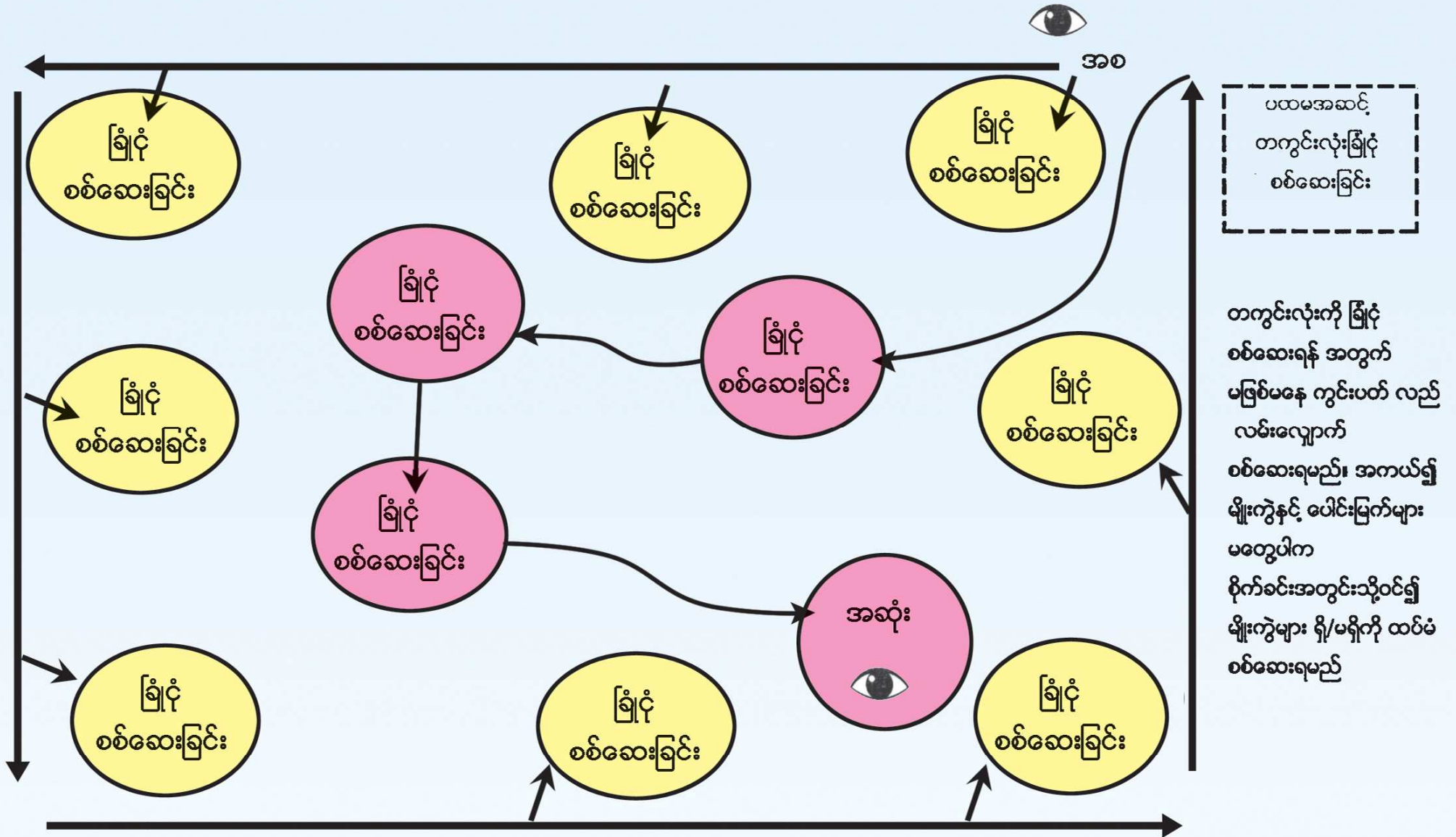
ထိုကဲ့သို့ ခြုံငုံကြည့်ရှု၍ စိတ်ချရသောအခါမှသာလျှင် တစ်နေရာလျှင် အပင်(သို့မဟုတ်) အနှံ့ပါပင်ပွား (၁၀၀၀) စစ်ဆေးခြင်းကို ကျဘမ်းအလိုက် ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်သည်။

စိုက်ခင်းနေရာအနှံ့အား ကိုယ်စားပြုနိုင်မည့် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရေတွက်ရမည့်နေရာများကို ကျဘမ်းရွေးချယ်ရပါမည်။

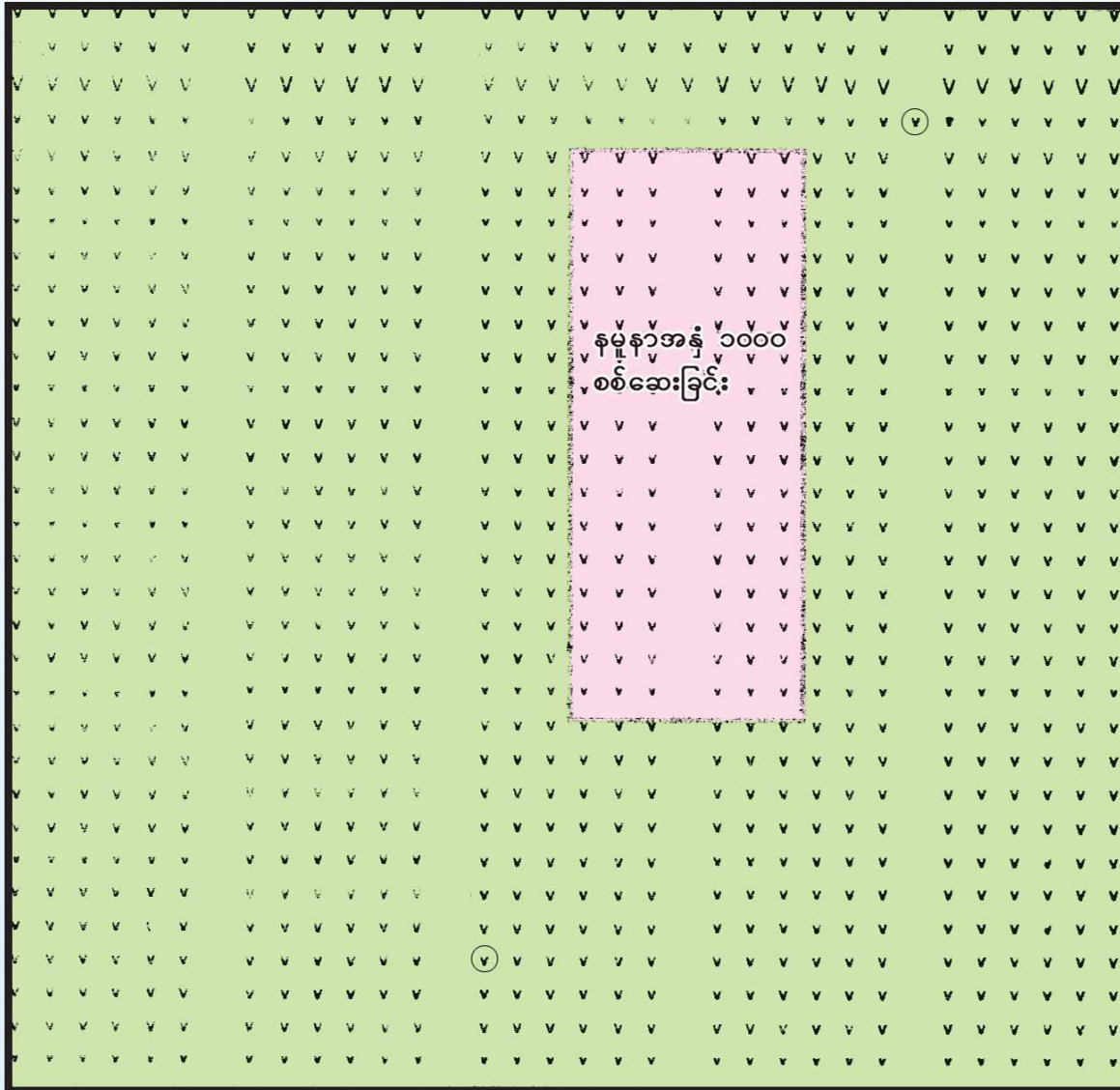
မျိုးကွဲအပင်များကို
ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရန်

တစ်ကွင်းလုံး ခြုံငုံစစ်ဆေးခြင်းနှင့် နမူနာစစ်ဆေးခြင်းဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း

ပင်ကြားတန်းကြားအကွာအဝေး ၈" x ၈"၊ အတန်းခြောက်တန်းစိုက်ပြီးတိုင်း ၁၂" တစ်တန်းကို ကြားလှုပ်တန်းအဖြစ်ထားရမည်။
၂၁ ပေ

၂၂ ပေ

- ▼ မျိုးကွဲများ
- ▼ ပုံမှန်စပါးရုံများ

ဒုတိယအဆင့်
အနံ့ ၁၀၀၀ ကို စစ်ဆေးခြင်း

အကယ်၍ မျိုးကွဲနှင့်ပေါင်းမြက်များ
မတွေ့ပါက
ကျဘမ်းနေရာ တစ်နေရာတွင်
စပါးအနံ့ ၁၀၀၀ ကို စစ်ဆေးရမည်

၄-၂ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နည်း (Method of Field Inspection)

ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသူသည် အောက်ပါအဆင့်များဖြင့် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ရပါမည်။

- ၁။ ယခင်ရာသီတွင် စိုက်ပျိုးခဲ့သော စပါးသီးနှံ၏မျိုးပြားနှင့်မျိုးစေ့အဆင့်ကိုသိရှိရန်အတွက် စစ်ဆေးရန်
- ၂။ မျိုးတူ၊ မျိုးပွားအဆင့်တူ၊ အပင်ကြီးထွားမှုအဆင့်တူသော စိုက်ခင်း(၂)ခင်းသည် ကိုက် ၅၀ အတွင်း တည်ရှိနေပါက စိုက်ခင်းတစ်ခုတည်းအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး စစ်ဆေးရန်
- ၃။ မျိုးကွဲ၊ရောဂါပိုးမွှား၊ပေါင်းမြက်ပင်များ၏ ပျမ်းမျှရာခိုင်နှုန်းမှာ သတ်မှတ်ထားသော စံချိန်စံညွှန်းထက် ပိုနေပါကနုတ်ပယ်ရန် နှင့်နုတ်ပယ်၍ မရပါကစိုက်ခင်းအား ပယ်ရန်
- ၄။ အကယ်၍စိုက်ခင်းတစ်ခုလုံးတွင်မျိုးကွဲအပင်များမတွေ့ပါက အပင်(သို့မဟုတ်) အနှံ့ပါပင်ပွား (၁၀၀၀) စစ်ဆေးမည့် နေရာကိုကျဘမ်းစနစ် ဖြင့်ရွေးချယ်ရန်
- ၅။ ကျဘမ်းနေရာမဟုတ်ဘဲစိုက်ခင်း၏အခြားနေရာ၌တွေ့ရသောမျိုးကွဲပင်များရောဂါကျအပင်/အနှံ့များ၊ပေါင်းမြက်ပင် များကိုသီးသန့်မှတ်တမ်းတင်၍ မြေပုံဖြင့်မှတ်သားဖော်ပြရန်
- ၆။ ပထမအကြိမ်စစ်ဆေးရာတွင် သတ်မှတ်ချက်နှင့် ကိုက်ညီသော်လည်း နောက်ထပ်စစ်ဆေးရန် ကျန်ရှိသော အကြိမ်များကို မပျက်မကွက် ထပ်မံစစ်ဆေးရန်

- ၇။ ပထမဆုံးအကြိမ်စစ်ဆေးရာတွင် မကိုက်ညီသောအချက်များတွေ့ရှိပါက နောက်အကြိမ်များတွင် သေချာစွာ ဂရုတစိုက် စစ်ဆေးရန်
- ၈။ တောင်သူ(သို့)၎င်း၏ကိုယ်စားလှယ်သည် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးအစီရင်ခံစာတွင် လက်မှတ်ရေးထိုးရန်
- ၉။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးအစီရင်ခံစာတွင် လိုအပ်ချက်များပြည့်စုံစွာဖြည့်စွက်၍ သက်ဆိုင်ရာတာဝန်ခံထံ ချက်ချင်း ပို့ပေးရန်
- ၁၀။ ပထမနှင့် ဒုတိယအကြိမ် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးမှုမှတ်တမ်းကို နောက်အကြိမ်ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသောအခါတွင်လည်း တပါတည်း ယူဆောင်သွားရန်

၄-၃။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရမည့်အချိန်များ (Field Inspection Timing)

(က) ပင်ပွားစုံချိန် ကာလ၊ (ခ) ပန်းပွင့်ချိန်ကာလ နှင့် (ဂ) ရင့်မှည့်စဉ်ကာလ တို့ဖြစ်ပါသည်။ အနည်းဆုံး ပန်းပွင့်ချိန်နှင့် မရိတ်သိမ်းမီ ရင့်မှည့်စဉ်ကာလတို့တွင် မဖြစ်မနေ ဆောင်ရွက်ရမည်။

ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးဆောင်ရွက်သည့်အကြိမ်တိုင်းတွင် အဆင့်(၃)ဆင့်ဖြင့်ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ ၎င်းတို့မှာ -

(၁) စစ်ဆေးခြင်း (၂) ရှင်းလင်းဆွေးနွေးခြင်း (၃) မျိုးကွဲနုတ်ပယ်ရန် ညွှန်ကြားခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

၄-၃-၁။ ပင်ပွားစုံချိန်ကာလ (သို့) ပန်းမပွင့်မီအချိန်စစ်ဆေးခြင်း (Pre-flowering Stage)

(၁) စစ်ဆေးခြင်း (Inspection)

အောက်ပါအချက် (၄)ချက်ကို မဖြစ်မနေ စစ်ဆေးရပါမည်။

- ၁။ မျိုးစေ့အဆင့်အလိုက် သတ်မှတ်ထားသော မျိုးသန့်မျိုးစေ့ကို စိုက်ပျိုးထားခြင်း ဟုတ်မဟုတ်
- ၂။ အမှန်စိုက်ပျိုးသောဧရိယာသည် စိုက်ပျိုးရန်သတ်မှတ်ထားသောဧကအတိုင်း ဟုတ်မဟုတ်
- ၃။ ခွင့်ပြုထားသော မျိုးရောမှုကာကွယ်ရေးနယ်နိမိတ်အကွာအဝေးအတိုင်း စိုက်ပျိုးထားခြင်းရှိ/မရှိ
- ၄။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရေးစံချိန်စံညွှန်းများဖြင့် ဂရုတစိုက် စစ်ဆေးရပါမည်။

(၂) ရှင်းလင်းဆွေးနွေးညွှန်ကြားခြင်း (Discussion)

ပင်ပိုင်းလက္ခဏာများပေါ်တွင်အခြေခံ၍ မျိုးကွဲနုတ်ပယ်ခြင်းကို စနစ်တကျလုပ်ကိုင်ရန်နှင့် မျိုးကွဲအပင်နှင့် ရောဂါကျနေသော အပင်များကိုတစ်ပင်လုံးနုတ်ပယ်ပစ်ရန် ညွှန်ကြားရပါမည်။

(၃) မျိုးကွဲနုတ်ပယ်ရန်ညွှန်ကြားခြင်း (Roguing)

ပင်ပွားစုံချိန်တွင် စပါးမျိုးကွဲအပင်များကို အောက်ပါအချက်များဖြင့် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီး တစ်ပင်လုံးကို အမြစ်ပါအောင်နုတ်ပစ်ရန် ညွှန်ကြားရပါမည်။

- ၁။ စိုက်သည့်မျိုးထက် ပင်ရပ်နိမ့်သော/မြင့်သောအပင် (အပင်များအနိမ့်အမြင့်မညီညာခြင်း)
- ၂။ ပင်ပွားထွက်ရှိပုံ ခြားနားသောအပင် (ပင်စည်စုထောင်ခြင်း၊ ပင်စည်ပြန့်ကားခြင်း)
- ၃။ ရွက်ပြားတွင်အမွှေးပါဝင်မှု ကွာခြားသောအပင် (အမွှေးများအထူအပါးနှင့် အကြမ်းအချော)
- ၄။ ရွက်စအလျားနှင့် ရွက်ပြားဗျက်အကျယ်သည် ပုံမှန်နှင့်မတူသောအပင်
- ၅။ ပင်စည်နှင့်အရွက်၏အကြားရှိ ထောင့်အကျဉ်းအကျယ်မတူသောအပင်
(ထောင်မတ်ခြင်း၊ ယိုင်ခြင်း၊ ဘေးသို့ကားခြင်း)
- ၆။ ရွက်ဖုံးအရောင်အားစစ်ဆေးခြင်း

၄-၃-၂။ ပန်းပွင့်ချိန်တွင်စစ်ဆေးခြင်း (Flowering Stage)

(၁) စစ်ဆေးခြင်း (Inspection)

ယခင်အကြိမ်တွင် စစ်ဆေးခဲ့သောအချက်များ မှန်ကန်မှုရှိကြောင်း သေချာစေရန် စစ်ဆေးရမည်။ ၎င်းအပြင် ကွင်းဆင်း စစ်ဆေးရေးစံချိန်စံညွှန်းများဖြင့် ဂရုတစိုက် စစ်ဆေးရပါမည်။

(၂) ရှင်းလင်းဆွေးနွေးညွှန်ကြားခြင်း (Discussion)

မျိုးကွဲအပင်များ၊ ခွဲခြားရန်မလွယ်ကူသောအခြားသီးနှံပင်များ၊ လက်မခံနိုင်သည့်ပေါင်းပင်များနှင့် ရောဂါကျ နေသောအပင်များကို ဂရုတစိုက် နုတ်ပယ်ရန် ရှင်းလင်းဆွေးနွေးညွှန်ကြားရပါမည်။

(၃) မျိုးကွဲနုတ်ပယ်ရန်ညွှန်ကြားခြင်း (Discussion)

ပန်းပွင့်စုံချိန်တွင် စပါးမျိုးကွဲအပင်များကိုအောက်ပါအချက်များဖြင့်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီးတွေ့ရှိပါကတံစဉ်ဖြင့် တစ်ရုံလုံးကို အပင်ခြေမှရိတ်ဖြတ်ရန် ညွှန်ကြားရပါမည်။

- ၁။ ပုံမှန်ထက်စော၍ အနှံ့ထွက်သောအပင်နှင့်နောက်ကျ၍ အနှံ့ထွက်သောအပင်
- ၂။ အနှံ့ထွက်ပြီးပုံမှန်ပင်ရပ်ထက် နိမ့်သောအပင်နှင့်မြင့်သောအပင်
- ၃။ အလံရွက်သည် စပါးနှံထက်မြင့်နေသောအပင်နှင့်နိမ့်နေသောအပင်
- ၄။ ပင်စည်နှင့်အလံရွက်၏အကြားရှိ ထောင့်အကျဉ်းအကျယ်တည်စုပုံအရ ကွဲပြားနေသောအပင်
(အနှံ့ ထောင်မတ်ခြင်း၊ ယိုင်ခြင်း၊ အောက်သို့ငိုက်ကျခြင်း)
- ၅။ နှံ့စအတိုအရှည် မတူသည့်အပင်များ၊ အနှံ့ဂုတ်လွတ်နေသောအပင်နှင့်ဂုတ်မလွတ်သောအပင်
- ၆။ အနှံ့ပုံသဏ္ဍာန်ကွဲပြားနေသောအပင် (နှစ်ဘက်အချိုးညီခြင်း၊ တဘက်သပ် တည်ရှိနေခြင်း)

- ၇။ အနှံ့ခက်များတည်နေပုံမတူညီသောအပင် (ထောင်ခြင်း၊ ငိုက်ခြင်း)
- ၈။ သီးလုံးအစိပ်အကျဲမတူညီသောအပင်

၄-၃-၃။ ရင့်မှည့်စဉ်ကာလ အဆင့်တွင်စစ်ဆေးခြင်း (Ripening Stage)

(၁) စစ်ဆေးခြင်း (Inspection)

အောက်ပါအချက် (၃)ချက်ကို မဖြစ်မနေ စစ်ဆေးရပါမည်။

- ၁။ ယခင်အကြိမ်များတွင်စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များ မှန်ကန်မှုရှိကြောင်း သေချာစေရန် စစ်ဆေးရန်။
- ၂။ ပန်းပွင့်ချိန်စစ်ဆေးစဉ်က မတွေ့ရှိခဲ့သောအချက်အလက်များ ရှိမရှိ ပြန်လည်စစ်ဆေးရန်။
- ၃။ အနှံ့၊ အစေ့၊ စပါးခွံစသည်တို့၏ အရောင်၊ ပုံသဏ္ဍာန်၊ အရွယ်အစားမတူညီမှုများကိုစစ်ဆေးရန်။

(၂) ရှင်းလင်းဆွေးနွေးညွှန်ကြားခြင်း (Discussion)

အနှံ့၊ အစေ့၊ အခွံ စသည်တို့၏ အရောင်၊ ပုံသဏ္ဍာန်၊ အရွယ်အစားတို့ ကွာခြားမှုများကို ပြသ၍ သီးနှံစနစ် တကျရိတ်သိမ်းနည်း၊ မျိုးစေ့များကို သန့်စင်အောင်ပြုလုပ်နည်းနှင့် စနစ်တကျသိုလှောင်နည်းများကို ရှင်းလင်း ဆွေးနွေးညွှန်ကြား ရပါမည်။

(၃) မျိုးကွဲနုတ်ပယ်ရန်ညွှန်ကြားခြင်း (Roguing)

ရင့်မှည့်စဉ်ကာလတွင် စပါးမျိုးကွဲအပင်များကို အောက်ပါအချက်များဖြင့် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီး တွေ့ရှိပါက တံစဉ်ဖြင့် တစ်ရုံလုံးကို ရိတ်ဖြတ်ရန် ညွှန်ကြားရပါမည်။

(၁) ရင့်မှည့်မှုစောလွန်းခြင်းနှင့်နောက်ကျလွန်း ဖြစ်နေသည့်အပင်

(၂) စိုက်ပျိုးပွားများထားသော စပါးမျိုးနှင့် မတူဘဲ စပါးလုံးပုံသဏ္ဍာန် အရွယ်အစားကွဲပြားနေသောအပင်

(၃) စပါးလုံးအရောင်ကွဲပြားသောအပင်

(၄) စပါးအမြီးပါခြင်း၊မပါခြင်းနှင့်အမြီးအတိုအရှည်မတူညီသောအပင်

(၅) စပါးစေ့အမြီးအရောင်မတူသောအပင်

၄-၄။ မျိုးစေ့ထုတ်စိုက်ခင်းအဖြစ်မှ ပယ်ဖျက်ခြင်း (Crop Rejection)

မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်သောစိုက်ခင်းတစ်ခုကို ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရာတွင် အောက်ပါအချက်များဖြင့် ကိုက်ညီနေ လျှင် ၎င်းစိုက်ခင်းကို မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်သောစိုက်ခင်းအဖြစ်မှ ပယ်ဖျက်နိုင်ပါသည်။

၁။ သတ်မှတ်ထားသောမူရင်းမျိုးပြား/မျိုးစေ့အဆင့်အတိုင်းမစိုက်ပျိုးခဲ့သောစိုက်ခင်း(Seed Source)

၂။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသူအား မှားယွင်းသောသတင်းအချက်အလက်များပေးခြင်း (Wrong Information)

- ၃။ ပေါင်းလွန်စွာထူထပ်သောစိုက်ခင်း (Weedy)
- ၄။ သုံးပုံတစ်ပုံနှင့်အထက် ယိုင်လဲနေသောစိုက်ခင်း (Lodging)
- ၅။ စိုက်ပျိုးသူသည် ကနဦးကွင်းဆင်းစစ်ဆေးအစီရင်ခံစာ၏ ညွှန်ကြားချက်များကို မလိုက်နာခြင်း (Disobedience of the Field Inspection Reports' Instructions)
- ၆။ စိုက်ခင်းတွင် ပိုးမွှား၊အင်းဆက်(သို့)ရောဂါ(သို့)နှစ်မျိုးစလုံး အလွန်အကျွံဖျက်ဆီးခံနေရသောစိုက်ခင်း (Seriously Damaged by Insects and Diseases)
- ၇။ မျိုးစေ့ထောက်ခံချက်ပေးရန်စံချိန်စံညွှန်းနှင့်မကိုက်ညီသောစိုက်ခင်း (Does Not Meet with the Field Inspection Standard)

၄-၅။ စိုက်ခင်းဧရိယာအလိုက် ကိုယ်စားပြုနေရာကို ရွေးချယ်ခြင်း (Taking field count)
 ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းတွင် သတ်မှတ်ထားသောစိုက်ခင်းတစ်ခုလုံးကို ကိုယ်စားပြုရန်အတွက် ရေတွက် စစ်ဆေးမည့်နေရာကို ကျဘမ်းစနစ်ဖြင့် ရွေးချယ်ရပါမည်။ စိုက်ပျိုးထားသောဧရိယာအလိုက် ရေတွက်စစ်ဆေးရမည့် ကိုယ်စားပြုနေရာ အရေအတွက်ကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စိုက်ပျိုးသည့်ဧရိယာ	ရေတွက်စစ်ဆေးရမည့်နေရာ
၅ ဧက အထိ	၅ နေရာ
၅ ဧကအထက်မှ - ၁၀ ဧက	၆ နေရာ
၁၀ ဧကအထက်မှ - ၁၅ ဧက	၇ နေရာ
၁၅ ဧကအထက်မှ - ၂၀ ဧက	၈ နေရာ
❖ ၅ ဧကအထက် ပိုလာတိုင်း ရေတွက်စစ်ဆေးရမည့်နေရာကို တစ်နေရာတိုးရပါမည်	

နေရာတစ်နေရာအတွက် တွက်နည်း (Calculation for one place)

ကန်သင်းမှစတင်၍ ခြေလှမ်း (၁၀) လှမ်းအကွာမှ ကောက်ရုံ (၁၀) ရုံ၏ ပင်ပွား(သို့မဟုတ်) အနှံ့ပါပင်ပွား အရေအတွက်ကိုရေပါ။

(၁) ရုံ ၏ပျမ်းမျှပင်ပွားအရေအတွက်ကို တွက်ပါ။

ဥပမာ -

ကောက်ရုံ (၁၀) ရုံ၏ပင်ပွား(သို့မဟုတ်) အနှံ့ပါပင်ပွားစုစုပေါင်း = ၁၅၀နံ့

(၁) ရုံ၏ပျမ်းမျှ ပင်ပွား(သို့မဟုတ်)အနှံ့ပါပင်ပွား = ၁၅ ပင်(သို့မဟုတ်) အနှံ့

ဝဲနှင့်ယာဘက်မှကောက်ရုံ(၃)ရုံစီ၊ ကောက်ပင်တန်း(၁)တန်း စပါးရုံ ၆ ရုံ = ၁၅(ပင်/အနှံ့) × ၆(ရုံ) = ၉၀ ပင်/အနှံ့

ပင်ပွား(သို့မဟုတ်) အနှံ့ ၁၀၀၀ စစ်ဆေးရန် အတွက် လိုအပ်သော ပင်ကြားအတန်း = ၁၀၀၀ ÷ ၉၀ = ၁၁ တန်း

နေရာတစ်နေရာလျှင် ဝဲနှင့်ယာဘက်မှကောက်ရုံ(၃)ရုံစီပါသော စပါးပင်ကြားအတန်း (၁၁)တန်းလိုအပ်ပါသည်။

စိုက်ဧက ၅ ဧက	=	ပင်ပွား(သို့မဟုတ်)အနှံ့ပါပင်ပွား ၅၀၀၀ (၅ နေရာ)
၅ ဧကအထက်မှ မှ ၁၀ ဧက	=	၆၀၀၀ (၆ နေရာ)
၁၀ ဧကအထက်မှ မှ ၁၅ ဧက	=	၇၀၀၀ (၇ နေရာ)
၁၅ ဧကအထက်မှ ၂၀ ဧက	=	၈၀၀၀ (၈ နေရာ)အသီးသီး စစ်ဆေးရန်လိုအပ်ပါသည်။

တစ်ရုံရှိပျမ်းမျှပင်ပွား(သို့မဟုတ်) အနှံ့ပါပင်ပွားအရေအတွက်နှင့် ပင်ကြားအကွာအဝေးကိုသိလျှင်အောက်ပါဇယားကို အသုံးပြု၍ နေရာတစ်နေရာကို ပင်ပွား(သို့မဟုတ်)အနှံ့ပါပင်ပွား ၁၀၀၀ ရရန် ပေဖြင့် တိုင်းတာနိုင်ပါသည်။

ဥပမာ- ပျမ်းမျှအနှံ့ပါပင်ပွား(သို့မဟုတ်) အနှံ့ပါပင်ပွား (၁၅)ပင်နှင့်ပင်ကြား (၄") ရှိလျှင်ပင်ပွား(သို့မဟုတ်) အနှံ့ပါပင်ပွား ၁၀၀၀ ရရန်အတွက် နေရာတစ်နေရာလျှင် အရှည် (၃' ၆") တိုင်းတာပြီး စစ်ဆေးရမည်။ သို့မဟုတ်အတန်းလိုက် စစ်ဆေး လိုလျှင် ပျမ်းမျှပင်ပွား(သို့မဟုတ်) အနှံ့ပါပင်ပွား (၁၅)ပင်ရှိလျှင် အနှံ့ ၁၀၀၀ ရရန်အတွက် နေရာတစ်နေရာလျှင် ပင်ကြား (၁၁)တန်း စစ်ဆေးရမည်။

စဉ်	ရိုးရိုးတွက်နည်း			ပင်ကြားအကွာအဝေးအလိုက်အပင်(၁၀၀၀)ရရန် နေရာ(၁)နေရာတွင်စစ်ဆေးရမည့် အရှည်								
	တစ်ရုံရှိ ပျမ်းမျှ ပင်ပွား	၁တန်း တွင် ၆ရုံရှိ ပင်ပွား	အပင် (၁၀၀၀) ရရန် ရေတွက် ရမည့် ပင်ကြား	ပင်ကြား ၄"	ပင်ကြား ၅"	ပင်ကြား ၆"	ပင်ကြား ၇"	ပင်ကြား ၈"	ပင်ကြား ၉"	ပင်ကြား ၁၀"	ပင်ကြား ၁၁"	ပင်ကြား ၁၂"
၁	၁၅	၉၀	၁၁	၃'၆"	၄'	၅'	၆'	၆'၆"	၇'၆"	၈'၆"	၉'	၁၀'
၂	၁၄	၈၄	၁၂	၃'၆"	၄'၆"	၅'၆"	၆'၆"	၇'၆"	၈'၆"	၉'	၁၀'	၁၁'
၃	၁၃	၇၈	၁၃	၄'	၅'	၆'	၇'	၈'	၉'	၁၀'	၁၁'	၁၂'

စဉ်	ရိုးရိုးတွက်နည်း			ပင်ကြားအကွာအဝေးအလိုက်အပင်(၁၀၀၀)ရရန် နေရာ(၁)နေရာတွင်စစ်ဆေးရမည့် အရှည်								
	တစ်ရုံရှိ ပျမ်းမျှ ပင်ပွား	၁တန်း တွင် ၆ရုံရှိ ပင်ပွား	အပင် (၁၀၀၀) ရရန် ရေတွက် ရမည့် ပင်ကြား	ပင်ကြား ၄"	ပင်ကြား ၅"	ပင်ကြား ၆"	ပင်ကြား ၇"	ပင်ကြား ၈"	ပင်ကြား ၉"	ပင်ကြား ၁၀"	ပင်ကြား ၁၁"	ပင်ကြား ၁၂"
၄	၁၂	၇၂	၁၄	၄'၆"	၅'၆"	၆'၆"	၇'၆"	၈'၆"	၉'၆"	၁၁'	၁၂'	၁၃'
၅	၁၁	၆၆	၁၅	၄'၆"	၆'	၇'	၈'၆"	၉'၆"	၁၀'၆"	၁၁'၆"	၁၃'	၁၄'
၆	၁၀	၆၀	၁၇	၅'၆"	၆'၆"	၈'	၉'၆"	၁၀'၆"	၁၂'	၁၃'၆"	၁၄'၆"	၁၆'
၇	၉	၅၄	၁၉	၆'၆"	၇'၆"	၉'	၁၀'၆"	၁၂'	၁၃'၆"	၁၅'	၁၆'	၁၈'
၈	၈	၄၈	၂၀	၇'၆"	၈'၆"	၁၀'	၁၁'၆"	၁၃'၆"	၁၅'	၁၆'၆"	၁၈'၆"	၂၀'
၉	၇	၄၂	၂၄	၇'၆"	၉'၆"	၁၁'၆"	၁၃'၆"	၁၅'၆"	၁၇'၆"	၁၉'၆"	၂၀'	၂၃'

စဉ်	ရိုးရိုးတွက်နည်း			ပင်ကြားအကွာအဝေးအလိုက်အပင်(၁၀၀၀)ရရန် နေရာ(၁)နေရာတွင်စစ်ဆေးရမည့် အရှည်								
	တစ်ရုံရှိ ပျမ်းမျှ ပင်ပွား	၁တန်း တွင် ၆ရုံရှိ ပင်ပွား	အပင် (၁၀၀၀) ရရန် ရေတွက် ရမည့် ပင်ကြား	ပင်ကြား ၄"	ပင်ကြား ၅"	ပင်ကြား ၆"	ပင်ကြား ၇"	ပင်ကြား ၈"	ပင်ကြား ၉"	ပင်ကြား ၁၀"	ပင်ကြား ၁၁"	ပင်ကြား ၁၂"
၁၀	၆	၃၆	၂၈	၉'	၁၁'၆"	၁၃'၆"	၁၅'၆"	၁၈'	၂၀'၆"	၂၂'၆"	၂၄'၆"	၂၇'
၁၁	၅	၃၀	၃၃	၁၀'၆"	၁၃'၆"	၁၆'	၁၈'၆"	၂၁'၆"	၂၄'	၂၆'၆"	၂၉'၆"	၃၂'
၁၂	၄	၂၄	၄၂	၁၃'၆"	၁၇'	၂၀'၆"	၂၄'	၂၇'၆"	၃၀'၆"	၃၄'၆"	၃၇'၆"	၄၁'

ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရာတွင် ဧရိယာဧကအလိုက် ရေတွက်ရမည့် အနှံ့အရေအတွက်နှင့် တွေ့ရှိနိုင်သော မျိုးကွဲ၊ အခြားအပင်၊ ပေါင်းမြက်၊ မှိုသီးနှင့် အခြားရောဂါကျ အနှံ့ % (စပါး)

မျိုးကွဲ ၊ အခြားအပင်၊ ပေါင်းမြက်၊ မှိုသီးနှင့် အခြားရောဂါကျ အနှံ့ (အရေအတွက်)	၅ဧကအထိ	၅ဧကအထက် မှ ၁၀ဧကအထိ	၁၀ဧကအထက် မှ ၁၅ဧကအထိ	၁၅ဧကအထက် မှ ၂၀ဧကအထိ	၂၀ဧကအထက် မှ ၂၅ဧကအထိ	၂၅ဧကအထက် မှ ၃၀ဧကအထိ
	ပင်ပွား (သို့မဟုတ်) အနှံ့ပါပင်ပွား (၅၀၀၀) ၅ နေရာ (%)	ပင်ပွား (သို့မဟုတ်) အနှံ့ပါပင်ပွား (၆၀၀၀) ၆ နေရာ (%)	ပင်ပွား (သို့မဟုတ်) အနှံ့ပါပင်ပွား (၇၀၀၀) ၇ နေရာ (%)	ပင်ပွား (သို့မဟုတ်) အနှံ့ပါပင်ပွား (၈၀၀၀) ၈ နေရာ (%)	ပင်ပွား (သို့မဟုတ်) အနှံ့ပါပင်ပွား (၉၀၀၀) ၉ နေရာ (%)	ပင်ပွား (သို့မဟုတ်) အနှံ့ပါပင်ပွား (၁၀၀၀၀) ၁၀ နေရာ (%)
၁	၀. ၀၂	၀. ၀၂	၀. ၀၁	၀. ၀၁	၀. ၀၁	၀. ၀၁
၂	၀. ၀၄	၀. ၀၃	၀. ၀၃	၀. ၀၂	၀. ၀၂	၀. ၀၂
၃	၀. ၀၆	၀. ၀၅	၀. ၀၄	၀. ၀၄	၀. ၀၃	၀. ၀၃
၄	၀. ၀၈	၀. ၀၇	၀. ၀၆	၀. ၀၅	၀. ၀၄	၀. ၀၄
၅	၀. ၁၀	၀. ၀၈	၀. ၀၇	၀. ၀၆	၀. ၀၆	၀. ၀၅

ੳ	੦. ੫੬	<u>੦. ੫੦</u>	੦. ੫੬	੦. ੫੫	੦. ੫੦	੦. ੳ
ੳੳ	੦. ੫੯	੦. ੫੫	੦. ੫੭	੦. ੫੬	੦. ੫੦	੦. ੳੳ
੫੦	੦. ੬੦	੦. ੫੫	੦. ੫ੳ	੦. ੫੭	੦. ੫੫	੦. ੫੦
੫੦	੦. ੬੫	੦. ੫੭	<u>੦. ੫੦</u>	੦. ੫੬	੦. ੫੭	੦. ੫੦
੫੫	੦. ੬੬	੦. ੫੭	੦. ੫੦	੦. ੫੯	੦. ੫੬	੦. ੫੫
੫੭	੦. ੬੬	੦. ੫੯	੦. ੫੫	੦. ੫ੳ	੦. ੫੬	੦. ੫੭
੫੬	੦. ੬੯	੦. ੬੦	੦. ੫੬	<u>੦. ੫੦</u>	੦. ੫੭	੦. ੫੬
੫੭	੦. ੭੦	੦. ੬੫	੦. ੫੬	੦. ੫੦	੦. ੫੯	੦. ੫੭
੫੬	੦. ੭੫	੦. ੬੭	੦. ੫੭	੦. ੫੫	੦. ੫ੳ	੦. ੫੬
੫੭	੦. ੭੬	੦. ੬੭	੦. ੫ੳ	੦. ੫੬	੦. ੫੭	੦. ੫੭
੫੯	੦. ੭੯	੦. ੬ੳ	੦. ੬੦	੦. ੫੭	੦. ੫੦	੦. ੫੯
੬੦	੦. ੮੦	੦. ੭੦	੦. ੬੭	੦. ੫੯	੦. ੫੫	<u>੦. ੫੦</u>

၄-၆။ ကွင်းဆင်းရေတွက်ခြင်းနှင့် ပျမ်းမျှရာခိုင်နှုန်းတွက်ချက်ပုံ
 (Calculating Average Percentage of Field Count)

ကွင်းဧရိယာ = ၅ ဧက
 ရေတွက်ရမည့်နေရာ = ၅ နေရာ
 ၅ နေရာတွင် စစ်ဆေးခဲ့သော အရေအတွက် = ၅၀၀၀ ပင် (၁ နေရာလျှင်ပင်ပွား(သို့မဟုတ်) အနံပါပင်ပွား ၁၀၀၀ စစ်ဆေးရန်)
 တွေ့ရှိသည့် မျိုးကွဲအရေအတွက် = ၁၅ ပင် (သို့မဟုတ်) အနံ
 ပျမ်းမျှရာခိုင်နှုန်း = $(၁၅ \times ၁၀၀) / ၅၀၀၀ = ၀.၃\%$

ခွဲခြားရန်မလွယ်ကူသော အခြားသီးနှံအပင်၊ ပေါင်းပင်၊ ရောဂါရအပင်များကိုလည်း ဤနည်းအတိုင်း တွက်နိုင်ပါသည်။

အကယ်၍ ရရှိလာသော ရာခိုင်နှုန်း သည် စံချိန်စံညွှန်း၏ ၂ ဆထက်ကျော်နေလျှင် မှတ်သားထားရပါမည်။
 ၂ ဆအတွင်း ဖြစ်နေလျှင် ဒုတိယအကြိမ် နေရာသစ် (၅)နေရာကို ပြန်လည်စစ်ဆေးရပါမည်။

တွက်ချက်ပုံမှာ

$$\begin{aligned}
 \text{ပ-အကြိမ် ၅နေရာတွင် တွေ့ရှိသည့်မျိုးကွဲပင်/အနံပါပင်ပွား} &= ၂၀ \quad (\text{ပထမအကြိမ်တွင် } ၀.၄\% \text{ ရရှိသည်}) \\
 \text{ဒု-အကြိမ် ၅နေရာတွင် တွေ့ရှိသည့်မျိုးကွဲပင်/အနံပါပင်ပွား} &= ၁၀ \quad (\text{ဒုတိယအကြိမ်တွင် } ၀.၂\% \text{ ရရှိသည်}) \\
 \text{၂ ကြိမ်တွင် စုစုပေါင်းတွေ့ရှိသည့် မျိုးကွဲပင် /အနံပါပင်ပွား} &= ၃၀ \\
 \text{၁၀ နေရာတွင်စစ်ဆေးခဲ့သော ပင်ပွား(သို့မဟုတ်)အနံပါပင်ပွား} &= ၁၀၀၀၀
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{ပျမ်းမျှရာခိုင်နှုန်း} &= (၃၀ \times ၁၀၀) / ၁၀၀၀၀ \\
 &= ၀.၃\%
 \end{aligned}$$

* မျိုးသန့်မျိုးပွားမျိုးစေ့ နှင့်စီးပွားဖြစ်မျိုးသန့်မျိုးစေ့အဆင့်အတွက်မျိုးကွဲပါဝင်မှု စံချိန်စံညွှန်း(အများဆုံး)=၀.၃%ဖြစ်သည်။

၅။ မှတ်တမ်းယူခြင်းနှင့် အစီရင်ခံခြင်း (Recording and Reporting)

- ၁။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသူနှင့်လယ်သမားတို့သည် အစီရင်ခံစာကို လက်မှတ်ရေးထိုးရပါမည်။ အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ယောက်သည် လက်မှတ်ရေးထိုးရန်ငြင်းဆန်ပါက အကြောင်းရင်းကို ဖော်ပြရပါမည်။
- ၂။ လက်မပုံစံနှိပ်ယူပါက ၎င်း၏အမည်ကို အောက်တွင်ဖော်ပြရပါမည်။
- ၃။ ကွင်းတစ်ခုစီအတွက် အစီရင်ခံစာတစ်စောင်စီ သီးခြားရေးရပါမည်။
- ၄။ စိုက်ခင်းသည် စံချိန်စံညွှန်းနှင့်ကိုက်ညီမှုမရှိ၍ ပယ်ဖျက်သင့်ပါက ဖော်ပြရပါမည်။

အစီရင်ခံစာကိုသေချာစွာရေးပြီး မိတ္တူ(၃)စောင်ပွား၍ စုစုပေါင်း(၄)စောင်ကို အောက်ပါအတိုင်း စီမံရပါမည်။

၁။ ပထမစောင် (မူရင်း)	ရုံးချုပ်သို့ပို့ရန်
၂။ ဒုတိယအစောင်	မြို့နယ်ရုံးတွင် သိမ်းဆည်းထားရန်
၃။ တတိယအစောင်	ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသူ လက်ခံအဖြစ် သိမ်းထားရန်
၄။ စတုတ္ထအစောင်	မျိုးစေ့ထုတ်တောင်သူအားပေးခဲ့ရန်

၆။ မျိုးစေ့နမူနာယူခြင်း (Seed Sampling)

မျိုးစေ့အရည်အသွေးစစ်ဆေးခန်းတွင် လိုအပ်သောစမ်းသပ်စစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက် လုံလောက်သော မျိုးစေ့ပမာဏရရှိစေရန်နှင့် အဆိုပါနမူနာထဲမှ ပါဝင်သောအရာများသည် မျိုးစေ့အစုအပုံထဲတွင် ပါဝင်သော အရာအတိုင်း ကိုယ်စားပြု ဖြစ်စေရန်အတွက် ရယူခြင်းဖြစ်သည်။

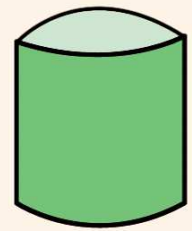
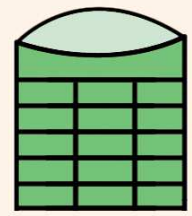
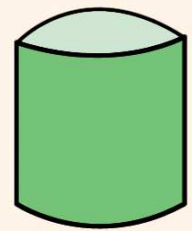
မျိုးစေ့နမူနာယူနည်း အဆင့်ဆင့် (၄)နည်းမှာ-

- (က) မူလနမူနာ(Primary Sample) ။ မျိုးစေ့အစုအပုံ၏ တစ်နေရာမှရယူသည့် မျိုးစေ့ပမာဏ အနည်းငယ်ဖြစ်ပါသည်။
- (ခ) စုပေါင်းနမူနာ ။ မျိုးစေ့အစုအပုံထဲမှရယူထားသည့် မူလနမူနာများကို စုပေါင်းရောနှော ထားသည့် (Composite Sample) မျိုးစေ့ပမာဏ ဖြစ်ပါသည်။
- (ဂ) တင်ပြနမူနာ ။ မျိုးစေ့အရည်အသွေးစစ်ဆေးခန်းသို့ စစ်ဆေးရန်ပေးပို့သောနမူနာဖြစ်သည်။ (Submitted Sample)
- (ဃ) လုပ်ငန်းနမူနာ ။ တင်ပြနမူနာကို သီးခြားမျိုးစေ့အလိုက် သတ်မှတ်ထားချက်နှင့်အညီ လိုအပ်သည့် ပမာဏ ရရှိအောင်ထပ်မံခွဲဝေထားခြင်းဖြစ်ပြီး ၎င်းနမူနာကို လိုအပ်သည့်အရည် အသွေး စစ်ဆေးစမ်းသပ်မှုများ ပြုလုပ်ပါသည်။ (Working Sample)

မူလနမူနာ

အစုအပုံ တစ်ခုတွင် စပါးတင်းပေါင်း ၁၄၀၀

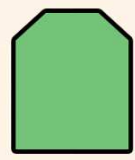
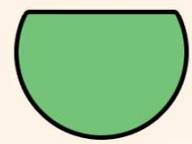
ပိုလျှံမျိုးစေ့များအား
အစုအပုံသို့ ပြန်ထည့်ခြင်း

စုပေါင်းနမူနာ

တင်ပြနမူနာ (၇၀၀ ဂရမ်)

လုပ်ငန်းနမူနာ (၇၀ ဂရမ်)

မျိုးစေ့နမူနာများအား
စနစ်တကျခွဲဝေနည်း

မျိုးစေ့(၁၀၀၀) အလေးချိန်
မျိုးစေ့သန့်စင်မှု %
အစိုဓာတ် %၊ အပင်ပေါက် %
မျိုးစေ့ ရောဂါကင်းစင် ကျန်းမာခြင်း %

အစုအပုံတစ်ခုတွင်ရှိသော မျိုးစေ့အိတ်များ	၇	၁၀	၂၃	၅၀	၁၀၀	၂၀၀	၃၀၀	၄၀၀
မူလနမူနာယူရမည့် အိတ်အရေအတွက်	၆	၆	၇	၁၀	၁၅	၂၅	၃၀	၃၀

အစုပုံတွင် မျိုးစေ့အိတ် (၆)အိတ်ထက်ပိုပါက နမူနာယူရာတွင် ကျပ်နန်းအလိုက် မျိုးစေ့အိတ် (၅) အိတ်အပြင် အစုအပုံရှိ အိတ်အရေအတွက်၏ ၁၀%နှင့် ပေါင်းစပ်တွက်ချက်၍ရသော အရေအတွက်ကို မူလနမူနာအဖြစ် ရယူပါသည် အကယ်၍ အစုအပုံရှိအိတ်သည် (၂၅၀) ထက်ပိုပါက မူလနမူနာအရေအတွက်ကို (၃၀) အထိသာယူရပါမည်။

၇။ မျိုးစေ့စစ်ဆေးခြင်း (Seed Testing)

မျိုးစေ့၏အရည်အသွေးများဖြစ်သည့် မျိုးစေ့သန့်စင်မှုရှိခြင်း၊ သတ်မှတ်အစိုဓာတ်နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိခြင်း၊ အပင်ပေါက် ရာခိုင်နှုန်းပြည့်မီခြင်းစသည်တို့ကို မျက်မြင်အားဖြင့် တိကျမှန်ကန်စွာဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်၍ သိပ္ပံနည်းကျစစ်ဆေး စမ်းသပ်နည်းများကို စနစ်တကျအသုံးပြုပြီး မျိုးစေ့အရည်အသွေးစစ်ဆေးခန်းတွင်စစ်ဆေးစမ်းသပ်မှုများကို ပြုလုပ်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အောက်ပါအရည်အသွေးများကိုစစ်ဆေးရပါသည်။

- (က) အစိုဓာတ်တိုင်းတာခြင်း Moisture Determination
- (ခ) မျိုးစေ့သန့်စင်မှုစစ်ဆေးခြင်း Purity Analysis
 - မျိုးသန့်မျိုးစေ့ Pure Seeds
 - အခြားအစေ့ Other Seeds
 - အဖျင်းအမှော်၊ဖုံး၊သဲ၊ခဲ Inert Matter
- (ဂ) အပင်ပေါက်စမ်းသပ်ခြင်း Germination Test
- (ဃ) ပေါင်းစေ့ပါဝင်မှုအရေအတွက်စစ်ဆေးခြင်း Weed Seed Counting
- (င) ဆန်နီစေ့ပါဝင်မှုအရေအတွက်စစ်ဆေးခြင်း Red Seed Counting

၈။ မျိုးစေ့ထောက်ခံချက်ပေးခြင်း (Seed Certification)

မျိုးစေ့အဆင့်အလိုက်သတ်မှတ်ထားသော အရည်အသွေးစံချိန်စံညွှန်းနှင့်ကိုက်ညီပါကမျိုးစေ့အဖြစ် အသုံးပြုရန် ထောက်ခံချက်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။

မျိုးစေ့အဆင့်အလိုက်သတ်မှတ်ထားသော အရောင်များပါသော လေဘဲလ်ကတ်ပြားများမှာ-

၁။ မိဘမျိုးစေ့	Breeder Seed	ပန်းရောင်ကတ်
၂။ ဆင့်ပွားမျိုးစေ့	Foundation Seed	အစိမ်းရောင်ကတ်
၃။ မျိုးသန့်မျိုးပွားမျိုးစေ့	Registered Seed	အပြာရောင်ကတ်
၄။ စီးပွားဖြစ်မျိုးသန့်မျိုးစေ့	Certified Seed	အဝါရောင်ကတ်

DEPARTMENT OF AGRICULTURE

BREEDER SEED

(1) Crop -----
 (2) Variety -----
 (3) Grown in -----
 (4) Purity percent -----
 (5) Germination percent -----
 (5)Moisture percent -----

မိဘမျိုးစေ့

DEPARTMENT OF AGRICULTURE

FOUNDATION SEED

(1) Crop -----
 (2) Variety -----
 (3) Grown in -----
 (4) Purity percent -----
 (5) Germination percent -----
 (5)Moisture percent -----

ဆင့်ပွားမျိုးစေ့

DEPARTMENT OF AGRICULTURE

REGISTERED SEED

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန
(မျိုးစေ့ဌာနခွဲ)

(၁) သီးနှံအမည် -----
 (၂) မျိုးအမည် -----
 (၃) စိုက်ပျိုးခဲ့သည့်ဧက -----
 (၄) မျိုးသန့်စင်ရာဆိုင်နံရံ -----
 (၅) အပင်ပေါက်ရာဆိုင်နံရံ -----
 (၆) အစိုဓာတ်ရာဆိုင်နံရံ -----

မျိုးသန့်မျိုးပွားမျိုးစေ့

DEPARTMENT OF AGRICULTURE

CERTIFIED SEED

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန
(မျိုးစေ့ဌာနခွဲ)

(၁) သီးနှံအမည် -----
 (၂) မျိုးအမည် -----
 (၃) စိုက်ပျိုးခဲ့သည့်ဧက -----
 (၄) မျိုးသန့်စင်ရာဆိုင်နံရံ -----
 (၅) အပင်ပေါက်ရာဆိုင်နံရံ -----
 (၆) အစိုဓာတ်ရာဆိုင်နံရံ -----

စီးပွားဖြစ်မျိုးသန့်မျိုးစေ့

၉။ စပါးမျိုးစေ့အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်း၏ စံချိန်စံညွှန်းများ

(Rice Seed Testing Standards)

မျိုးစေ့အဆင့်	မျိုးသန့်စေ့ % (အနည်းဆုံး)	အခြား အစေ့ % (အများဆုံး)	အပင်ပေါက် % (အနည်းဆုံး)	မျိုးစေ့ အစိုဓါတ် % (အများဆုံး)	အဖျင်းအမှော် ဖုံ၊ သဲ၊ ခဲ % (အများဆုံး)	ဆန်နီစေ့ (၅၀၀၀ရမ်) (အများဆုံး)	ပေါင်းစေ့ (၅၀၀၀ရမ်) (အများဆုံး)
မိဘမျိုးစေ့	၉၉	၀	၉၀	၁၃	၁	၀	၀
ဆင့်ပွားမျိုးစေ့	၉၈	၁၀/ကီလို	၉၀	၁၃	၂	၁	၂/ကီလို
မျိုးသန့်မျိုးပွားမျိုးစေ့	၉၈	၀.၅	၈၅	၁၃	၂	၃	၅/ကီလို
စီးပွားဖြစ်မျိုးသန့်မျိုးစေ့	၉၇	၁.၀	၈၀	၁၃	၃	၅	၅/ကီလို

၁၀။ စပါးမျိုးစေ့ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသည့် အစီရင်ခံစာ
(Rice Field Inspection Report)

- ၁။ အစီရင်ခံသည့်အကြိမ် အစီရင်ခံစာနံပါတ်
- ၂။ ကွင်းအမည် ကွင်းနံပါတ် ဦးပိုင်အမှတ်
- ၃။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသည့်နေ့စွဲ စစ်ဆေးသည့်ဧရိယာ
- ၄။ စိုက်ပျိုးသူအမည် အဘအမည်
 ကျေးရွာ ကျေးရွာအုပ်စု မြို့နယ်
 တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်
- ၅။ မျိုးအမည် ပျိုးထောင်သည့်နေ့ စိုက်ပျိုးသည့်နေ့
- ၆။ ကွင်းတည်နေရာ
- ၇။ စိုက်ခင်းမျိုးပွားအဆင့်
- ၈။ မျိုးစေ့ရယူသည့်နေရာ
- ၉။ ယင်းမျိုးသန့်စိုက်ပျိုးသည့်ဧရိယာပေါင်း(ဧက)

- ၁၀။ ယခင်ရာသီစိုက်ပျိုးသည့်မျိုးအမည်
- ၁၁။ မျိုးရောမှုကာကွယ်ရေးနယ်နိမိတ်အကွာအဝေး (ပေ)
- ၁၂။ တစ်ကွင်းလုံးခြုံငုံ၍ မျက်မြင်စစ်ဆေးပြီးဆက်၍ ကွင်းဆင်းစစ်ရန် သင့်/မသင့်
- ၁၃။ စစ်ဆေးချိန်၌စိုက်ပျိုးသီးနှံပင်၏ကြီးထွားမှုအဆင့်
- ၁၄။ မျိုးရောနိုင်သည့်သီးနှံပင်၏ကြီးထွားမှုအဆင့်
- ၁၅။ စစ်ဆေးသည့်နေရာ

[တစ်နေရာလျှင်စစ်ဆေးရေတွက်သည့်အပင်/အနှံရေ (၁၀၀၀)]

၁၅-၁ (က) မျိုးကွဲရာနှုန်း (ခ) အခြားသီးနှံပင်ရာနှုန်း (ဂ) ပေါင်းပင်ရာနှုန်း (ဃ) မျိုးစေ့ဆောင်ရောဂါရှိ အနှံရာနှုန်း	ရေ တွက် သည့် နေရာ	မျိုးကွဲ အပင်/အနှံ အရေ အတွက်	အပင်အနှံအရေအတွက်		
			ခွဲခြားရန်မလွယ် သည့်အခြား သီးနှံပင်များ	လက်မခံနိုင် သည့်ပေါင်း ပင်များ	ရောဂါကျ ရောက်သော အပင်အနှံများ
	၁				
	၂				

၁၅-၂					
(က) မျိုးစေ့ဆောင်ရောဂါအမည်များ	၃				
	၄				
(ခ) ခွဲခြားရန်မလွယ်သည့် အခြား	၅				
သီးနှံပင်များ၏အမည်များ	၆				
	၇				
	၈				
(ဂ) လက်မခံနိုင်သည့်ပေါင်းပင်	၉				
များ၏အမည်များ	၁၀				
	ပေါင်း				
၁၅-၃ မျိုးစေ့ဆောင်ရောဂါမဟုတ်သောအခြားရောဂါအမည်များ					

- ၁၆။ စိုက်ပျိုးသည့်သီးနှံပင်၏အခြေအနေ
- ၁၇။ နောက်တစ်ကြိမ်ပြန်လည်စစ်ဆေးမည့်ရက်
- ၁၈။ ရိတ်သိမ်းရန်ခန့်မှန်းရက်၊ အချိန်ကာလ မှ အထိ
- ၁၉။ တစ်ဧကခန့်မှန်းအထွက် (တင်း)
- ၂၀။ စိုက်ပျိုးသူ(သို့မဟုတ်)ကိုယ်စားလှယ်၏အမည်နှင့်လက်မှတ်
- ၂၁။ မှတ်ချက် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသူလက်မှတ်
- အမည်
- ရာထူး

၁၁။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်းအစီရင်ခံစာပုံစံဖြည့်သွင်းနည်း
(How to fill up Field Inspection Report)

- ၁။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသည့်အကြိမ်ကိုဖော်ပြရန်။ ဥပမာ - ပထမအကြိမ်၊ ဒုတိယအကြိမ်၊ တတိယအကြိမ်၊ နောက်ဆုံးအကြိမ် စသည်ဖြင့် ဖော်ပြရန်၊ အစီရင်ခံစာ ရည်ညွှန်းစာအမှတ်ရှိလျှင် ဖော်ပြပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။
- ၂။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသည့်ကွင်းအမည်၊ ကွင်းအမှတ်၊ ဦးပိုင်အမှတ်တို့ကို ဖြည့်သွင်းပေးရန်နှင့် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသည့်အကြိမ်တိုင်းတွင် တူညီသည့်အချက်အလက်များကိုသာ အခြေခံရန်ဖြစ်ပြီး အသစ် နံပါတ်ရေးသွင်းဖော်ပြခြင်း မပြုလုပ်ရန်အရေးကြီးပါသည်။ လိုအပ်လျှင် ယခင်စစ်ဆေးခဲ့သော အစီရင်ခံစာ အချက်အလက်များအတိုင်း ဆက်လက်ဖော်ပြပေးသွားရန် ဖြစ်ပါသည်။ မြေပုံကြမ်းရေးဆွဲဖော်ပြနိုင်လျှင် စစ်ဆေးသည့်ကွင်းကို ညွှန်ပြရန် အထောက်အကူဖြစ်စေမည်ဖြစ်ပါသည်။
- ၃။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသည့်နေ့နှင့် အမှန်တကယ်စစ်ဆေးသည့်ဧရိယာဧကကို ဖော်ပြပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ်စစ်ဆေးသည့် ကွင်းနံပါတ်များကို အကွက်အလိုက် ဖော်ပြခြင်းဖြင့် စစ်ဆေးခဲ့သည့်ဧရိယာကို လွယ်ကူစွာ သိရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။
- ၄။ အမှန်တကယ် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူ၏အမည်နှင့် လိပ်စာကို ပြည့်စုံစွာဖော်ပြပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ လိပ်စာဖော်ပြရာတွင် ကျေးရွာအမည်၊ ကျေးရွာအုပ်စုအမည်၊ မြို့နယ်အမည်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အမည်တို့ကို ပြည့်စုံမှန်ကန်စွာ ဖော်ပြပေး

ရပါမည်။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသည့်အခါတိုင်း တွင်ပြည်စုံစွာဖော်ပြပေးရန်ဖြစ်ပြီး အတိုကောက်စာလုံးများ သုံးစွဲခြင်းကို မပြုလုပ်ကြရန်နှင့် သဘောတူစာချုပ်ဖြင့် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခဲ့လျှင် စာချုပ်ချုပ်ဆိုသည့် အဖွဲ့အစည်း အမည်ကိုပါ ထည့်သွင်းဖော်ပြပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။

၅။ အမှန်တကယ်စိုက်ပျိုးသည့် မျိုးအမည်ကိုဖော်ပြရန်ဖြစ်ပြီး အမှန်ပျိုးကြဲသည်ရက်စွဲနှင့် စိုက်ပျိုးသည်ရက်စွဲများကို ထည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။

၆။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသည့် စိုက်ခင်းနေရာကို ညွှန်ပြသည့်အချက်အလက်များ ဖော်ပြရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လမ်းမကြီးမြောက်ဘက် ၂ကီလိုအကွာအဝေး၊ ဘုရားကုန်းတောင်ဘက် ၁၀မီတာအကွာ၊ ချောင်း အနောက်ဘက် ၃၀ ကီလိုမီတာအကွာ စသည်ဖြင့်ဖော်ပြပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။

၇။ စိုက်ပျိုးထားသည့်မျိုးပွားမျိုးစေ့အဆင့်ကို ဖော်ပြပေးရန် ဖြစ်ပြီး ဆင့်ပွားမျိုးစေ့၊ မျိုးသန့်မျိုးပွားမျိုးစေ့၊ စီးပွားဖြစ်မျိုးသန့် မျိုးစေ့စသည်ဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။

၈။ မျိုးစေ့ရယူသည့်နေရာကို ဖော်ပြပေးရန်ဖြစ်ပြီး မျိုးစေ့အိတ်တွင် ဖော်ပြထားသောကတ်ပြား၊ ချိတ်ဆွဲထားသော Label နှင့် ဝယ်ယူသည့်ပြေစာအချက်အလက်များမှတစ်ဆင့် သိရှိနိုင်ပါသည်။ ထို့အပြင် မျိုးစေ့ ထုတ်လုပ်စိုက်ပျိုးသူ၏အမည်၊ ဒေသများကိုမေးမြန်းခြင်းဖြင့်လည်း ရယူဖော်ပြနိုင်ပါသည်။

- ၉။ အမှန်တကယ် မျိုးစေ့စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည့် ဧကကိုထည့်သွင်းဖော်ပြပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။ သီးနှံအမျိုးအစား အမျိုးမျိုး အလိုက် အမှန်စိုက်ပျိုးဧကများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည့် နေရာများ ကွင်းတစ်ကွင်းတည်းတွင်မရှိဘဲ အခြားစိုက်ပျိုးနေရာများတွင် စိုက်ပျိုးထားလျှင် သက်ဆိုင်ရာ ကွင်းအမှတ်အလိုက် ခွဲခြားစစ်ဆေးသွားရန် ဖြစ်ပါသည်။
- ၁၀။ ယခင်စိုက်ပျိုးရာသီတွင် အမှန်တကယ်စိုက်ပျိုးခဲ့သည့် မျိုးအမည်များကို ဖော်ပြရန်ဖြစ်ပါ သည်။
- ၁၁။ မျိုးရောမျှကာကွယ်ရေးနယ်နိမိတ်အကွာအဝေးကို (ပေ) ဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ လုံလောက်သော မျိုးရောမျှကာကွယ်ရေးနယ်နိမိတ်အတွင်းဖြစ်ပါက “ကျေနပ်မှုရှိသည်” ဟု အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြပြီးလုံလောက်သော မျိုးရောမျှကာကွယ်ရေးနယ်နိမိတ်အတွင်းမရှိပါက “ကျေနပ်မှုမရှိပါ” ဟု ဖော်ပြပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ ကျေနပ်မှုမရှိသော အခြေအနေပေါ် ပေါက်နေကြောင်း သတိပြုမိပါက ကွင်းမြေပုံရေးဆွဲ၍ နောက်နောင် ယခုကဲ့သို့ မဖြစ်ပေါ်စေရန် မည်သို့ပြုလုပ်ရမည် ညွှန်ကြားချက်များကိုပါ ထည့်သွင်းဖော်ပြရပါမည်။
- ၁၂။ တစ်ကွင်းလုံးခြုံငုံ၍ မျက်မြင်စစ်ဆေးပြီးဆက်၍ ကွင်းဆင်းရန်သင့်မသင့်ကို ဖော်ပြပေးရန်။ မျိုးကွဲ၊ ပေါင်းရောဂါ ထူထပ်စွာ ကျရောက်နေပါက ဆက်လက်စစ်ဆေးရန် မလိုအပ်ပါ။
- ၁၃။ စစ်ဆေးချိန်တွင်ဖြစ်ပေါ်နေသော သီးနှံပင်၏ကြီးထွားမှုအဆင့်ကို ဖော်ပြပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ပင်ပိုင်း ကြီးထွားချိန်၊ အနှံ့မထွက်မီအချိန်၊ ပန်းပွင့်ချိန်၊ နို့ရည်တည်ချိန်၊ ရင့်မှည့်ချိန် စသည်ဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁၄။ မျိုးရောနိုင်သည် အခြားသီးနှံပင်၏ ကြီးထွားမှုအခြေအနေကို ဖော်ပြပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် မျိုးရောနိုင်မှု ခန့်မှန်းခြေရာခိုင်နှုန်းကို ဖော်ပြပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁၅။ စစ်ဆေးသည့်နေရာစုစုပေါင်းကို ဖော်ပြပေးရန်ဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးသီးနှံသည် သတ်မှတ်ထားသည့် စံချိန်စံညွှန်းများနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိ/မရှိကို လက်တွေ့ ကွင်းဆင်းတွေ့ရှိချက်အပေါ် သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်၍ “ရှိ” “မရှိ” ကို ဖော်ပြပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁၆။ စိုက်ပျိုးသည့်သီးနှံပင်အခြေအနေကို ဖော်ပြပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။ သီးနှံပင်၏ ကျန်းမာဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေကို ဥပမာ အားဖြင့် ကျန်းမာသန်စွမ်းသည်၊ ကောင်းမွန်သည်၊ အသင့်အတင့်အခြေအနေ၊ အပင်သန်မာမှု မရှိသည့် အခြေအနေ၊ ပိုးမွှားရောဂါကင်းစင်သည်၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုချို့တဲ့သည်၊ အကွက်လိုက် ဖွံ့ဖြိုးမှုမညီမညာဖြစ်နေသည် စသည်ဖြင့် ဖော်ပြပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

၁၇။ နောက်တစ်ကြိမ် ပြန်လည်စစ်ဆေးမည့်ရက်ကို ဖော်ပြပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

၁၈။ ခန့်မှန်းကောက်ရိတ်ချိန် ကာလအပိုင်းအခြားကို ဖော်ပြပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။ ခန့်မှန်းတွက်ချက်ချိန်ကို ကနဦးကာလပိုင်း တွင် ခက်ခဲသော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ခန့်မှန်းဖော်ပြပေးရန်ဖြစ်ပြီး ဤအချက်သည် ရိတ်သိမ်းချိန်နှင့် နောက်ပိုင်း ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးမည့်အချိန်ကို အချိန်ဇယားရေးဆွဲရန် အရေးကြီးပါသည်။

၁၉။ တစ်ဧကခန့်မှန်းအထွက်နှုန်းကို တင်းဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်နှင့် ခန့်မှန်းတွက်ချက် အဆင်ပြေနိုင်မည့် အချိန်တွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

၂၀။ အစီရင်ခံစာတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြပြီးသည့်အခါ စိုက်ပျိုးသူတောင်သူ (သို့မဟုတ်) ကိုယ်စားလှယ်၏အမည်ကိုဖော်ပြပြီး လက်မှတ်ကို အစီရင်ခံစာပေါ်တွင်ရေးထိုးရန် (သို့မဟုတ်) လက်ဗွေနှိပ် ရန်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ လက်မှတ်ရေးထိုးရန် ငြင်းဆန်ပါက “လက်မှတ်ရေးထိုးရန် ငြင်းဆန်” ကြောင်းဖော်ပြ ပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။

၂၁။ မှတ်ချက်နေရာတွင် အထူးသဖြင့် မျိုးစေ့စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်း နည်းနာဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားချက်များနှင့် အစီအစဉ်များကို ဖော်ပြပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။

ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များကို တိုက်ရိုက်အစီရင်ခံစာပေါ်တွင် ရေးသွင်းခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ သီးခြား မှတ်တမ်းစာအုပ်တွင်မှတ်သားခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်းမှရေးသွင်းခြင်းဖြင့်လည်း ကောင်းဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ ကွင်းဆင်း စစ်ဆေးသည့် အစီရင်ခံစာတစ်စောင်သည်စစ်ဆေးသည့် ကွင်းတစ်ကွင်းစီအတွက် သီးခြားစီရေးသွင်းပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။

အကယ်၍ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးချက်များသည် သတ်မှတ်ထားသောစံချိန်စံညွှန်းများနှင့် ကိုက်ညီခြင်းမရှိပါက “ငြင်းပယ်ရန်အလားအလာရှိ” ကြောင်းဖော်ပြရန်ဖြစ်သည်။ ထိုနည်းတူစွာ စစ်ဆေးသည့်ကွင်းတစ်ခုလုံး (သို့မဟုတ်) အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုသည် မျိုးရောမျှကာကွယ်ရေး နယ်နိမိတ်စံချိန်စံညွှန်းနှင့်မကိုက်ညီပါက မကိုက်ညီသည့်အစိတ်အပိုင်း များကို “ငြင်းပယ်ရန် အလားအလာရှိ” ကြောင်းဖော်ပြပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။

အသုံးမပြုတော့သည့် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသည့်အစီရင်ခံစာများကို ဖျက်ဆီးရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း အနေဖြင့်လည်းကောင်း ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသူအနေဖြင့်လည်းကောင်း ပြုလုပ်သွားရန်ဖြစ်သည်။

၁၂။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသူ၏ အရည်အချင်းများ (Qualification of the Field Inspector)

ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသူသည် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများကို အောင်မြင်စွာ လုပ်ကိုင်နိုင်ရန်အတွက် အဓိကအခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်ပါသည်။ ၎င်းမှာ သာမန်ကွင်းဝန်ထမ်းတစ်ဦးအနေဖြင့် မဟုတ်ဘဲ၊ မျိုးစေ့ပွားရေး၊ ထုတ်လုပ်ရေး၊ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရေး၊ သန့်စင်ပြုပြင်ရေး၊ ထိန်းသိမ်းသိုလှောင်ရေး စသည့်နည်းပညာများကို ကိုယ်တိုင် တတ်သိလုပ်ကိုင်နိုင် သလို မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်သူ လယ်သမားများကို နည်းပညာများ ဖြန့်ဖြူးပေးနိုင်သူလည်း ဖြစ်ရပါမည်။

ဤကဲ့သို့ အရေးပါသောလုပ်ငန်းများကို ထိရောက်အောင်မြင်စွာ လုပ်ကိုင်နိုင်ရန်အတွက် အဆိုပါကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသူ (Inspector)တစ်ဦးအနေဖြင့် အောက်ပါအရည်အချင်းများနှင့် ပြည့်စုံရန် အထူးလိုအပ်ပါသည်။

- (၁) အလုပ်တာဝန်ကို လေးစား၍ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ထုတ်လုပ်ပွားများရေးလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်ရေးအတွက် လုံးဝ စိတ်ဝင်စားစွာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်လိုသူ ဖြစ်ရပါမည်။
- (၂) လူအများနှင့် ဆက်သွယ်ရာတွင် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့၍ ပါးနပ်မှုရှိပြီး ပြတ်ပြတ်သားသား ပြောဆိုဆုံးဖြတ်ရန် လိုသော အခါတွင်လည်း ပြတ်သားစွာ ဆုံးဖြတ်နိုင်သူ ဖြစ်ရပါမည်။
- (၃) ရိုးသားဖြောင့်မတ်၍ ချစ်ခင်ဖွယ်ရာအမှုအရာရှိပြီး လုပ်ငန်းအပေါ်တွင် တီထွင်ကြံဆမှုများဖြင့် မှန်ကန်သော ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချနိုင်ရပါမည်။
- (၄) ကြိုတင်မျှော်မြင်မှုနှင့် ရည်ရွယ်ချက်များထားကာ မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်သူများအား ဦးစီးဦးဆောင်လုပ်ကိုင်နိုင်ရပါမည်။
- (၅) မိမိတာဝန်ယူရသည့် အလုပ်တာဝန်များနှင့်ပတ်သက်၍ သိသင့်သည်များကို သိရှိနားလည်ရန်နှင့် မျိုးစေ့ နည်းပညာများကိုလည်း အမြဲလေ့လာဆည်းပူးနေရပါမည်။

- (၆) ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရာသီတွင် နေပူမိုးရွာမရွှောင် အချိန်အကန့်အသတ်မထားဘဲ လုပ်ကိုင်လိုစိတ် ရှိရပါမည်။
- (၇) ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးတွင် လိမ္မာပါးနပ်မှုရှိ၍ လယ်သမားတစ်ဦး၏ မကောင်းသတင်းကို အခြားတစ်ဦးသို့ မပေါက်ကြားစေရန် စောင့်စည်းမှုရှိရပါမည်။
- (၈) မျိုးကောင်းမျိုးသန့်စိုက်ပျိုးသူ လယ်သမားများအား သတ်မှတ်ညွှန်ကြားထားသည့် နည်းစနစ်များအတိုင်း တာဝန်ယူ လုပ်ကိုင်စေရေးအတွက် စည်းရုံးပညာပေးနိုင်စွမ်း ရှိရပါမည်။
- (၉) တောင်သူလယ်သမားများ၏ ချစ်ခင်လေးစားမှုကို ရရှိနိုင်ရန်အတွက် ၎င်းတို့နှင့် ဆက်ဆံရာတွင် ဖော်ရွေ ရည်မှန်စွာ ဆက်ဆံ တတ်ရပါမည်။
- (၁၀) တောင်သူလယ်သမားများနှင့် ဆွေးနွေးပွဲများ၊ စိုက်ပျိုးရေးသရုပ်ပြပွဲများ ပြုလုပ်ရေးအတွက် စိတ်ဝင်စားမှု ရှိရပါမည်။
- (၁၁) တောင်သူလယ်သမားများမှ သိလို၍ မေးမြန်းချက်များကို မိမိသိပါက ယဉ်ကျေးစွာဖြေကြားပြောဆိုပြီး မသိပါက ပိုင်းဝန်းဆွေးနွေးအဖြေရှာရေးကို ပြောဆိုရပါမည်။
- (၁၂) မိမိတာဝန်ယူရသည့် ဧရိယာအတွင်းမှ မျိုးအလိုက်၊ သီးနှံအလိုက်၊ ရာသီအလိုက် စိုက်ပျိုးမှုစာရင်းများ ထိန်းသိမ်း ထားရှိရမည်။
- (၁၃) လိုအပ်သည့်မှတ်တမ်းများ၊ လျှို့ဝှက်ကိစ္စများကို အမြဲအသင့်ရှိနေစေရန် ထိန်းသိမ်းထားရမည်။
- (၁၄) အခါအားလျော်စွာ ရှိသည့်ပစ္စည်းနှင့် ဖြစ်အောင်လုပ်နိုင်စွမ်းရှိရမည်။
- (၁၅) အစီရင်ခံစာများနှင့် မေးမြန်းချက်များကို အမြန်အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရမည်။

**၁၃။ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသူအတွက် လိုအပ်သောပစ္စည်းများ
(Equipment for Inspector)**

ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသူသည် ၎င်းနှင့်အတူ အောက်ပါပစ္စည်းနှင့် စာရွက်စာတမ်းများယူသွားရန် လိုပါမည်။

- (၁) ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာပုံစံများနှင့် ကွင်းမြေပုံ၊
- (၂) စိုက်ပျိုးသီးနှံအတွက် သတ်မှတ်ထားသော စံချိန်စံညွှန်းများ၊
- (၃) တိုင်းတာရန် ပေကြိုးခွေနှင့် ၅ ပေ အရှည်တုတ်ချောင်း၊
- (၄) စာခံရေးရန် ကတ်ပြား၊
- (၅) မှတ်စုစာအုပ်နှင့် ဘောပင်၊
- (၆) ရေတွက်ရန် ကိရိယာ (Tally Counter)၊
- (၇) လက်ကိုင်မှန်ဘီလူး
- (၈) ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရာတွင် တွေ့ရှိသည့် ထူးခြားချက် (ဥပမာ-မျိုးကွဲ အပင်/အနှံ၊ ရောဂါကျအပင်/အနှံ) နမူနာများထည့်ရန် ပလပ်စတစ်အိတ်၊
- (၉) မိမိဌာန၏ ဝန်ထမ်းကတ်ပြား၊
- (၁၀) မိုးကာ၊ ထီး၊ ဖိနပ်ရွည်၊
- (၁၁) ပစ္စည်းနှင့် စာရွက်စာတမ်းများထည့်ရန် အိတ်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

